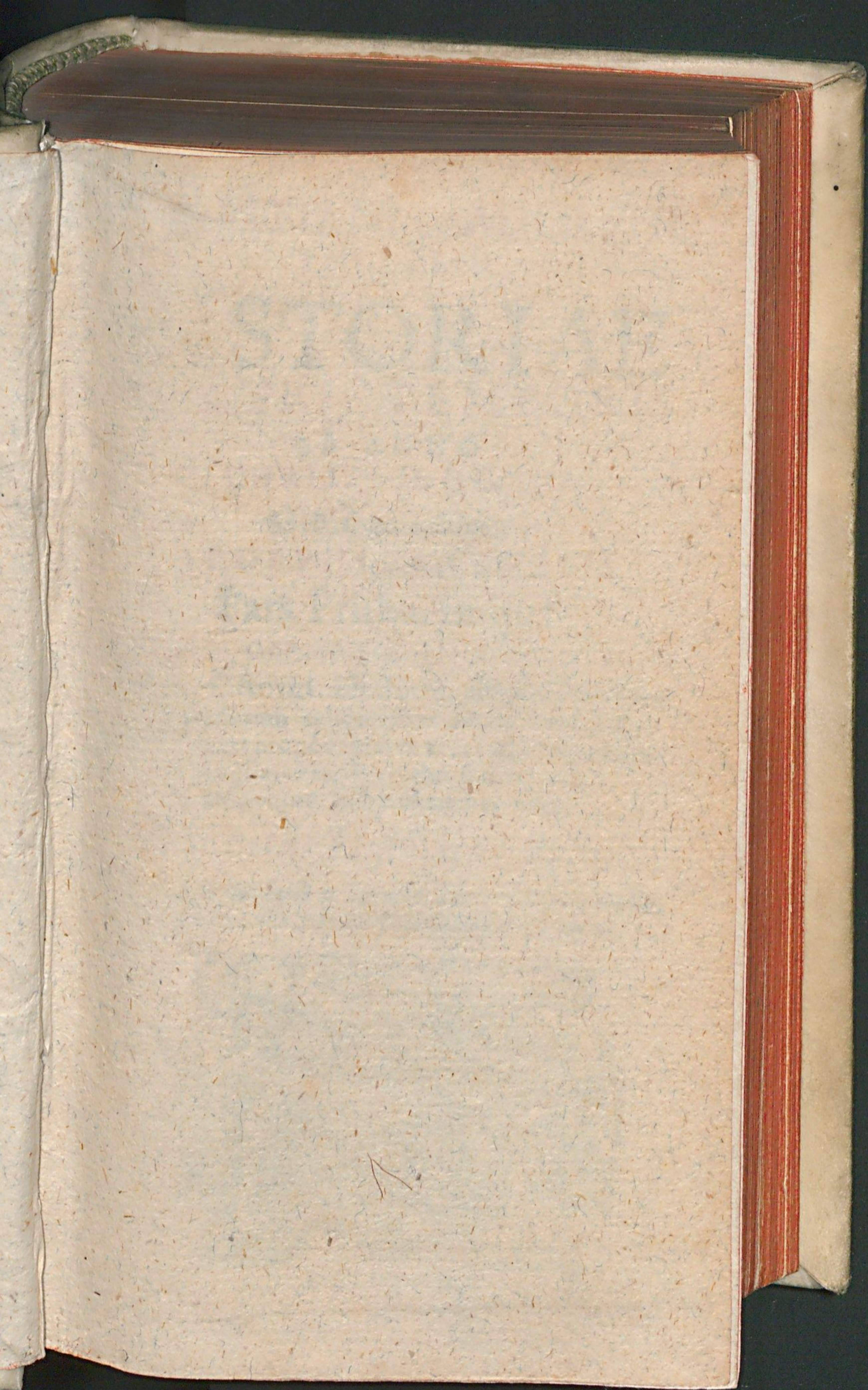
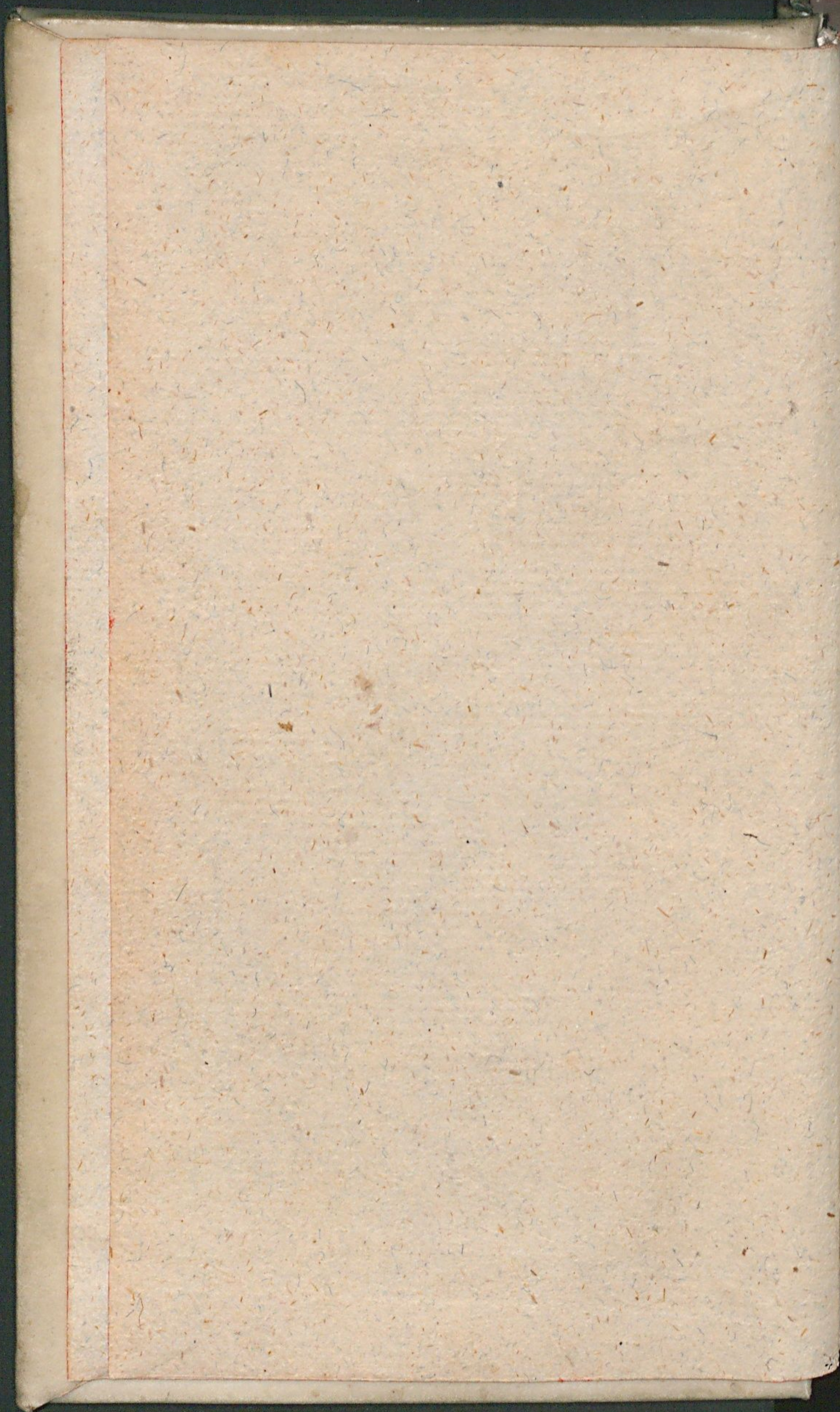

00 Schma

G. o. 119, 2.

2a

TRACTATUS
HISTORICO-
POLITICI,

QUIBUS

VERA SACRI: ROMANI
IMPERII PRÆSENTIUM

PER EVROPAM
BELLORUM HISTORIARUM

Et virium novissimorum

compendiosa cognitio, omnibus Arca-
norum & Advocatiæ: Amatoribus

maximè necessaria
deducitur.

*Cum Summario Materiarum
sequenti pagina.*

COLONIÆ,

Sumptibus JOAN: ANTONII KINCHII,
ANNO 1657.

JURIS SUMMARIUM,
CAMERALIS
 CONFORMATVM

Instrumento Pacis, & novissi-
 mo recessui de anno 1654.

Mandata Procuratoria.

Primo debent produci termino O. C. p.
 3. t. 12. §. und sollen bey der Dep. 1600. §.
 vvenigers nit, idque confirmatum legi-
 mus in novissimo Recessu de anno 1654
 §. so dan sollen, aut deficiente mandato cautio de-
 rato offerri debet, quæ cautio solum locum ha-
 bet usque ad contestationem litis, postquam
 mandatum & ratificationem Procuratores impe-
 trare tenentur, O. C. de an. 1507. sub tit. VVie sich
 procuratores ibi, in dem die procuratores O. C. p. 1. t. 21.
 §. 2. Cum originalibus signatisque copiis etiam
 exempla simul adversario tradenda proferre de-
 bent, R. 66. §. da in einiger. Generalia mandata ha-
 bentes in causis pendentibus agere compellun-
 tur R. 66. §. und die vvil etliche, nisi res speciale
 mandatum requirat, utpote alienatio, c. 58. de pro-
 cur. in 6. juramenti calunniæ præstatio c. fin. de jur.
 calum. in 6. juramenti delatio C. 4. de procur. in 6.
 potestas substituendi, & substitutum revocandi,
 c. 3. d. 1. R. de an. 66. §. so setzen vund ordnen vvir. con-
 trahe-

trahendum matrimonium *c. fin. d. 1.*, articulus executionis tam in agendo quam in defendendo, *Dep. 1600. §. als auch in*, petitio dilationis quartæ, *R. de ann. 80. §. zur resolution*, iurjurandum æstimationis in causis pignorationis *R. de ann. 85. §. bey dem zu veyten*, prorogatio jurisdictionis *c. 32. de off. a. leg.* Quid mandata procuratoria continere debeant, vide in *Ord. Not. de an. 1512.* sub tit. *von Anwalden Setzung.* Debent non ad unum actum sed ad totam causam concipi, *O. C. p. 3 t. 12. §. so viel dann*, idque confirmatum est in novissimo Recessu *de an. 1654. §. sexto quia in notabilem 95.* und demnach Sexto. ita ut procuratori tam actoris quam rei vices in mandato committi debeant, & convenit cum jure canonico in *c. 12. de procur.* si mandata inepta sunt, arbitrariæ pœnæ locus est *Vis de ann. 60. §. als dann auch R. de an. 1654. §. vnd demnach. 95. sexto quia in.* Ex jure civili & canonico hoc receptum est, quod, ut supra diximus de substituendo procurator procuratorem constituere non possit ante litem contestationem, nisi speciale mandatum habeat *Wurmser. 1. pract. 5. observ. 14. per l. 8. C. de procur. c. 1.* ibi, licet autem de *procur. in 6.* Debent etiam mandata procuratoria de necessitate in hæredes concipi, ne nova citatione ad reassumendam litem ad lites retardentur. *R. de an. 1654. §. damit auch zum vierdten 93. ad cavendam.* ut & substitutio in mandato, in casu mortis, in alium procuratorem fieri debet, *§. Als auch vweiter 94. cum & quinto.*

Citatio.

OMni citationi debet inferi causa, quæ citatus paratus comparere possit, etsi plures citantur, una omnibus dies præfigitor, totidemque nuncio exempla per Prothonotarium vidimata citandis insinuanda traduntur, una cum originali reproducendo. *O. C. p. 3. t. 12. §. vnd sollen in solcher* *Wacht 8. §. als auch nach brauch. R. I. de ann. 1654. §. Diesem*

Confirmata Recessus Imperij. 1654.

Diesem nechst nun beym dritten Haupt Puncten 28. in tertio puncto pr. Citationem antehac sequebatur libelli oblatio ex auth. offeratur C. de lit. contest. sed ex novissimo Recessu de an. 1654. §. Diesem nechst 28. in tertio puncto. circa fin. receptum est, ut libellus semper citationi inseratur, sine quo etiam nulla dēcernitur citatio. R. I. de an. 1654. d. §. in citatione etiam ex lege diffamari in Camera non solum diffamantes denominari, verum & diffamatio probativè doceri debet, R. de anno 1654. Cammer Richter, Presidenten, &c. 77. Cameralis Index, Praesides &c.

Contumacia.

Committitur, si vel actor vel reus in primo termino non comparuerit. Si citatus primo termino non comparuit, proclamare petito actor in contumaciam procedere potest, O. C. p. 3. ti. 12. §. v. *urde dann*, ex iure Camerali, proclamare decreto post tres juridicas, vel ad bannum vel admissionem ex primo decreto procedere potuit, vel si his viis relictis in causa principali procedere maluit, proclamare petito & effluxis tribus juridicis lis pro contesta habita fuit, & usque ad proximam articulandi tempus habuit, vel in continenti libellum loco articulorum produxit, seque ad demonstrationem admitti illo termino petiit. O. C. p. 3. t. 43. Ubi viam banni elegit, contumacem aenuo proscriptionis, excusationisve causa citare debuit, quo emanente tribus juridicis effluxis banni declaratio subsequebatur, qua decreta liberum erat actori omnia banniti bona iudici detegere cum declaratione loci, ubi sita erant, cum petitione se in illa bona immitti, & illa banni pœna poterat per transactionem in pœnam pecuniariam verti d. t. §. 2. & 3. & juxta jus canonicum in personali actione in contumacem ecclesiastica sententia proferri potuit, ita videlicet, quod alterutra dictarum pœnarum sit contentus,

Summaria juris Cameralis

ad alteram nihilominus etiam processurus, si hoc
promeruit protervitas contumacis. Ubi missio in
bonorum possessionem contumacis petitur, hæc
in jure canonico datur differentia, aut actione
reali aut personali quis convenitur, in actione rea-
li, mittendus est author in rei petite possessio-
nem, contumax si intra annum venit, exhibita
cautione & refusus expensis recuperat amissam
possessionem, sin minus actor verus rei possessor
constituitur: in actione personali mittitur in pos-
sessionem rerum vel mobilium contumacis vel
immobilium, si forte mobilia non habeat, pro
modo debiti, eodem observato circa annum,
quod supra de actione reali annotavimus, c. 5, ibi,
in aliis vero casibus, ut lit. non contest. uterque dictus
modus tam petendi bonorum possessionem, quam
procedendi ad pœnam banni abrogatus est, solo
relicto posteriori modo qui in O. C. p. 3. t. 43. §.
VVo aber der Klegger per R. I. de ann. 1654. vvirde
hierauff 30. citato cui Iudex &c. Citatorum compa-
rente, proclama ipso citationis termino petitur,
atque intra proximos inde sex menses in contu-
maciam proceditur, *Dep. 1600. §. so auff die. sex illæ*
juridicæ non proclamati decernendo, sed eo de-
creto processui in contumaciam instituendo
præscriptæ intelliguntur Dep. d. §. es ist auch dis,
quod iridem confirmatur in R. I. de anno 1654. §.
vvirde hierauff 30. citato cui Iudex. Terminus intra
quem citatus comparere debet pro distantia loci
& circumstantia tam personarum quam rerum
pro arbitrio judicis ponitur, ita tamen 60. dies a
judice restringi non possit, ex novissimo Recessu
de an. 1654. §. vvirde hierrauff citato cui Iudex 30. ex
jure civili reus post libellū oblatū semper habuit
viginti dierum inducias auth. offeratur C. de lit. con-
test. Ubi actor in primo termino non comparet,
Reus proclama petit, in contumaciam procedit,
& lapsis tribus juridicis a proclamate decreto
computandis, ab instantia absolutionem petit O. p.
3. t. 12.

3.2.12. §.13. t.42 §.1. R.I. de an. 1654. §. da auch
uwegend des Beklagten ob rei contumaciam 38. & post
litis contestationem contumax habetur pro con-
fesso, adeoque semper contra illum judicari in
caussa principali debet, O.C.d.t.42. §. fin. in quo
correspondet cum jure canonico in c.2. de confess. in
6. Dies qui computantur in juridicis sunt conti-
nui Dep. 1600. §. Gleicher massen ob die sechs Gerichts-
Tag.

Libellus.

Fuit vel summarius, aut articulatus O.C.p.3.
t.12. §. Zum andern, so viel die Klag, ex novissimo
vero Recessu omnis libellus debet esse summarius
& quidem claris & distinctus, §. Diesem nechst in
tertio puncto 28. ibi, seine Klag nicht articuls vweis 4. tam
in prima instantia quam in appellatione, ita ut
gravamina appellationis statim cum supplicatio-
ne pro processibus exhibeantur, R.1654. zur Be-
fertigung des Proces, ad celeritatem proc. 58.

Dilationes petuntur.

COram deputatis O.C.p.3.t.11. §. fin. R.I. de ann.
1654. §. VVere es dann quod ob arduis. 32. & ubi
prorogatio à reo petitur, præstito juramento
caussa prorogationis confirmari debet. §. R.d.l. di-
latio in jure civili non nisi semel danda dicitur,
in l.1. C. de dilat. ita ut si ex ea provincia, ubi lis a-
gitur, documenta poscantur, non amplius quam
tres menses indulgeantur, ex continentibus pro-
vinciis 6. menses, ex transmarina Regione novem
menses d. In jure canonico tertia & quarta per-
mittitur dilatio in c.15. Eccl. §.6. x. de testib. ita tamen
ut tertia detur causa cognita l. 4. C. de dilat. quar-
ta vero requirat solennitatem legalem c. 36. x. de
testibus, que solennitas consistit in juramento &
satisfactione, ant. quod fieri non debet C. de dilat. Se-
cunda

cunda & tertia ex jure Camerali nisi causa cognita non decernuntur, in quarta jus commune locum habet. O. C. p. 3. t. 16. §. *Vvas at er die Dep. 1600. §. ob vvolh*, hodie vero ex novissimo Recessu de an. 1654. §. *den punctum probationum betreffend in puncto probat: 44.* illa solennitas, quam ex jure ordinationis Cameralis quarta requirebat, in tertia requiritur. In dilationem quartam petituris peculiare mandatum requirit. R. de anno 80. §. *zur Resolution*, quod hodie argumento d. recessus propter solennitatem legalem in tertia locum habere autumo. Prorogatio prorogationum peti nequit, R. de anno 1654. §. *Zum Achten, oelauo prorogationibus 97.* & videtur in hoc correctus Recessus de anno 94. §. *solten sich*, ubi prorogationes prorogationum ex justis causis peti permittuntur.

De foro competente.

EXceptio declinatoria fori opponitur ante litem contestationem l. *fin. C. de except.* & ex Recessu Imperii de anno 1594. §. *VVurvol nun solche*, sola sine exceptionibus peremptoriis debuit tractari, ex Recessu vero de anno 1570. §. *Demnach solten die geuvonliche* una cum peremptoriis ante litem contestationem & sic tam dilatoria quam peremptoria simul & semel à reo opponi debent, supra pœna præclusi R. I. de an. 1654. §. *es soll auch kinführo acta causarum in 31. §. und hat der Beklagte. 34.* reus in hoc pr.

Exceptiones.

Dilatorias vel solas proponendi vel simul causam principalem in eventum tractandi, suo quisque periculo facultatem liberam habet. Dep. 1600. §. *ob auch exceptiones, in novissimo vero recessu alleg. §.* und hat der Beklagte reus in hoc primo 34. necessitas injungitur excipienti, ut tam dilatorias

rias quàm peremptorias exceptiones & quidem has in eventum simul conjungat, & hoc tam in simplici querela quàm appellationis instantia observatur, d. R. §. Wann auch bey Ausbringung der Proces. 64. casu quo una:

Juramentum calumnie

FX jure civili debet in propria persona præstari in illa provincia, ubi quis degit sub actorum testificatione, l. 12. §. 4. C. de reb. cred. sicut & in causis appellationum, ubi privilegia juramentum calumnie requirunt ab appellante (exceptis solis illustribus) illud in persona coram giudice à quo præstari debet, R. de an. 1654. §. Auch zum Sechsten ad hoc sexto si in III. ex jure canonico à procuratore in alterius animam præstari potest c. 2. ibi, procuratores quoque de juram. calum. in 6. & in hoc correspondet Ord. Cam. p. 1 t. 65. Procuratores autem ex jure Camerali non solum pro se sed & in suorum principalium animas jurant, ut & illud in Advocatis præstandum requiritur ex Rec. de anno 1654. Vber dieses verordnen vvir. praterea sancimus 37. Juramentum calumnie ex jure civili non potest omitti, & omisum reddit judicium nullum, l. 1. C. de juram. calum. secus in jure canonico c. 1. ibi, propter omisum, de juram. calum. in 6. & præstatur ex moderna consuetudine ad petitionem judicis vel partis, R. de an. 1654. §. Vber dieses verordnen. praterea sancimus; 37. Consiliarii aulici tamen à regula illa præstandi juramenti calumnie in causis suorum principalium excipiuntur, R. de anno 1654. §. Vber dieses verordnen. praterea sancimus; 37. Juramentum calumnie differt a juramento malitie, quod illud post litem contestatam, hoc vero in quavis parte judicij præstetur c. 2. ibi, in omnibus de juram. calum. in 6. hæc differentia vero non reperitur in jure civili, & ex novissimo recessu §. vber dieses verordnen, praterea sancimus; 37. juramentum calumnie

A 5

etiam

etiam in quavis iudicii parte præstari potest, ibi
in *VVelcherley Theil des Gerichts*.

Iuramentum Paupertatis.

PRæstatur post exhibitum a Magistratu suo
sufficiens documentum, *O.C.p.1.t.41. in princ.*
& ubi Magistratus ille difficulter adiri potest, &
summa illa, in qua se appellans gravatum sentit,
summam capitalem 300. flor. non transcendit,
impetrans autem jurare potest, se plus quam
2000. fl. in suis bonis non habere, etiam citra
documentum Magistratus juranti processus de-
cerni debent, *R. de anno 1654. §. Auff da auch umb
geringe. & ne ob mediorum. 108.*

Articuli.

PEremptoriales uno termino simul & semel, ni-
si quid postea de novo cognitum juramento pro-
betur, eduntur. *O.C.p.3.t.27. §. fin.* Distinguuntur
in jure Camerali, in probatoriales, elisivos, per-
emptoriales, & additionales, qui omnes in anti-
quo jure Camerali permisi sunt juxta, *O.C.p.3.
t.15. §. 1.* & imprimis in additionalibus hoc requi-
rebatur, quod omnes suis numeris distingui de-
buerint, *O.C.p.3.t.14. §. vnd sollen*, sicut nec addi-
tionales additionalium producere liquit, *O.C.p.3.
t.14. §. pen. Dep. 1600. §. Es sollen auch*, sed hodie ex
*novissimo Recessu de anno 1654. §. es soll auch hinsüro:
acta causarum, 31. articuli* peremptoriales, elisivi,
additionales & similes reprobat, soli vero proba-
toriales admissi sunt. Articuli probatoriales du-
cuntur ex substantia libelli, & exhibentur ante
nominationem commissariorum, respondetur ad
illos, si factum proprium tangunt, per illud, *VVar
nicht vvar*, & si de facto alieno, sunt per vocabu-
lum *glaub vvalbr, glaubt nicht vvalbr* excipitur. *R.I.
de anno 1654. §. Zu vvelchem End. in quem finem.*

Iurda

Confirmata Recessus Imperij. 1654.

Juramentum dandorum & respondendorum.

POtest omitti in judicio, sed ad petitionem partis, vel judicis, debet exhibitis articulis pro illorum confirmatione ab utraque parte præstari, hac adjuncta differentia, quod dictum juramentum non in omnes articulos, sed in hos solum concipiatur, qui ex libello ducti, ut probatoriales, vim & substantiam quæstionis tangunt. *R. de anno 1654. §. Dieu weil aber auch die Besch: einigung. cum autem probat: 35.* Juramentum hoc arbitrio judicis defertur. *Dep. 1600. §. es ist auch.*

Probatoria.

EX jure Camerali termino quinto producuntur, & illorum publicatio ad terminum sextum rejicitur, *O.C.p. 3. t. 17* & ex jure communi regulariter post litem contestatam locum inveniunt, nisi quod testes aliquando ante illam examinentur ad perpetuam rei memoriam, *c. 5. x. ut lit. non constat.* sed novissimè receptum est, ut probatoria statim possint libello annecti, & sic primo termino exhiberi, ad quæ reus in suis exceptionibus clarè & distinctè respondere tenetur, *R. I. de anno 1654. §. beneben bleibt einem jeden. ad hæc actor pro: 29.* Si probatione opus non est, uno scripto concluditur, si secus illa ex *Ord. Camer.* termino quinto producebantur, *O.C.p. 3. t. 16.* & illo fine eodem termino Commissarii petebantur, *d. l. ex novissimo recessu* verò probatio producitur termino secundo & simul Commissarii petuntur, quod si verò reus prorogationem obtinuit, illud termino tertio expeditur, *R. I. de an.*

1654. §. Wann nun der Beklagte reo

contra lib. 39. §. Daher und

wan das jenge. quod

si reus: 41.

Conte

Commisſarij.

Regulariter petuntur ad testes examinandos in qua petitione à petentibus, super quibus articulis testes producturi sint, exprimi debet, R. *Visit. 62. §. 9. de Procuratores.* Justa etiam causa commissionis à petentibus allegari debet, R. *de an. 78. §. 15. Vnd die vvel die* nomina etiam Commissariorum in charta exhibentur R. *83. §. auch bey Straff.* Item narrari debet, an petenti subiectione, ministerio, vel alio quopiam modo coniuncti sint, unde suspicio oriri possit, quo casu contra illos excipitur R. *78. §. vnder andern ist.* Excipitur autem in scriptis, non voce R. *57. §. Item das sic mündlich coram Deputatis R. 53. §. auch bey Straff* & illa exceptio statim probari debet, sub pœna ordinationis, R. *83. §. auch vviieder die,* sic Commissariorum facta rejectione, si unus exceptione maior est, ille solus creatur, R. *1600. §. nachdem hiebevur,* quod est contra *c. 16. de offic. delegat.* & eodem iure, quando causa duobus committitur, unus delegatus procedere non potest, ubi vero de legatis causa committitur, cum clausula, *quod si ambo,* remoto uno, alter solus procedere potest, *c. 21 ibi adiicimus etiam c. 23. de offic. de legat.* item ferè receptum est ex iure civili in arbitriis, ubi enim in tres fuit commissum, illud quod absente tertio etiam actum est, nullius valoris esse censetur, *l. 17. l. fin. l. 18. de recept. arbit.* Commissiones ad perpetuam rei memoriam illud etiam commune habent cum ceteris commissionibus, quod supra dixi, nisi quod commissiones ad perpetuam rei memoriam celerimè nullo habito discrimine nata sit, an nascitura actio, & sic etiam lite pendente decerni debeant *Dep. 1600. §. Es sollen auch & specialiter etiam* causa exprimi debet, allegando nimirum senectutem, aut valetudinem, aut senium testium *c. 5. ut lite non contestata.* Commissariorum officium est, ut commissionis literas partibus insinuent, *c. 31. de offic. delegat.* adversæ parti tempus conveniens præ-

præstuant, testium nomina mittant, eos super articulis & interrogatoriis examinent, omnia secreta usque ad publicationem teneant, & utriusque notarij protocollum cum rotulo ob signatum ad Cameram transmittant, R. 79. §. *VVann auch solche. & seq.* sicut & in *novissimo Recessu de anno 1654.* specialiter Commissario injungitur, ut cuivis articulo probatorio omnium & singulorum testium depositiones statim subnectat, ita ut Judici statim in propatulo sit, quid testis super quovis articulo deposuerit. §. *Im vbrigen verbleibt es atterdings. de cetero est Ord. 46.*

Interrogatoria.

Distinguntur in generalia & specialia, formantur à parte adversa, non sunt de essentia judicii, *Marant parte 6. de interrogat. n. 4. in specul. aur.* formantur super ipsis causæ meritis, non super his, quæ à causa aliena sunt, *Gail. lib. 1. obs. 95. n. 4.* Inter generalia interrogatoria antiquitus observabatur inter alia etiam, ut testis interrogaretur, an perjurus, an infamis esset, *Speculat. in tit. de testib. in princ.* quod abrogatum *novissimo Recessu*, quo cavetur, ne interrogatoria criminosa, & quæ turpitudinem respondentis continent, sub pœna arbitraria formentur, §. *Es sollen aber keine Interrogatoria. 47* interrogatoria crimin:

Publicatio Testium.

Probatorio termino effluxo publicatio attestationum termino. 6. ex Jure Camerali petebatur, tempore adversæ parti, nisi illa in continenti concludere malit concessio, *O. C. part. 3. t. 17.* & oppugnatio illarum attestationum term. 7. & replicatio term. 8. concedebatur *O. C. p. 3. t. 18. t. 19. in princ.* Nono duplicabatur, & decimo tandem conclusio fiebat in scriptis, *O. C. p. 3. t. 20. 21. in fin.*

in fin. Ex quibus terminis multiplicatis confusio
 oriebatur, adeoque illis rescissis, ita constitutum
 est in *novissimo Recessu*, quod publicatis testium
 dictis, neutri parti plusquam duo in universum
 scripta proferre liceat, ita ut exceptio §. termino
 & replicatio 6. termino proponatur, *R. de anno*
1654. §. Und demnach mehren theil & cum potissimum;
50. in quo correspondet cum R. 70. §. Vvas vnd
vievil Dep. 1600. §. Nach dem jeden.

Appellatio.

Decendum in interpositione appellationis
 observari debet, ita ut 1. termino pro fir-
 manda introductione appellationis formalia cum
 editione actorum, Instrumenti appellationis &
 documenti requisitionis verificentur, una cum e-
 ditione libelli & petenda declaratione pœnz in
 puncto compulsorialium inhibitionum & atten-
 tatorum. Ubi verò à sententia interlocutoria ap-
 pellatur, instrumentum appellationis loco libelli
 editur, & inhibitiō non fit, nisi evidens in mora sit
 periculum damnumve irreparabile jam tum pro-
 batum sit, *R. 94 §. Die Inhibitiones §. VVam aber.* Nec
 appellatio ab interlocutoria voce, sed solum scri-
 ptis expediri debet *O.C. part. 2. tit. 29. §. VVo aber*
von andern Interlocutorien. Supplicationibus semper
 à Magistratu obrentum documentum, de obser-
 vato eius loci privilegio, annecti debet, ita ut ci-
 tra hoc appellationes non recipiantur, *R. 1654.*
§. vnd nach dem allen & cum nono libido, 114. & negle-
cta antiqui iuris differentia in l. 32. de re jud. l. 19. de
appell. l. 2. C. quand provoc. non est necess. radicata, tam
à sententia nulla, quam iniusta, i. e. tam contra fa-
ctum, quam jus lata, intra decendum appellatio
interponi debet, R. de anno 1654. §. in dem auch nun-
mehr posteaquam decimo, 115. in quo tamen allegato
recessu nullitati ex insanabili defectu tam iudicis
quam partis, ut & ex substantialibus processibus
 pro

proficienti communis iuris via relinquatur, §. bey
den jenigen nulliteten, 116. quo ad nullitates.

Compulsoriales.

Contra Judicem cum citatione simul petenti
decernuntur, O.C. part. 2. t. 31. §. Es soll nun, &
si in citatione non petiti sunt i. termino possunt
peti ex iure Camerali, O.C. p. 2. t. 31. §. Es sollen vnd
moëgen auch ex novissimo verò Recessu compulsoria-
les statim cum citatione sub pœna desertionis pe-
ti debent, §. des gleichen sollen die Procuratores, sic pro-
curatores sub. 54.

Acta.

A Judice à quo intra 30. dies ab interposita
appellatione ablata cautione solvendæ
mercedis, aut illorum loco documentum requisi-
tionis postulari debet, O.C. part. 2. tit. 31. in princip.
R. de anno 1654. §. Ob er auch schon. Acta non manca
sed cum insertis procuratorum mandatis edi de-
bent, d. l. §. Die vveil auch quâ editione omnia quæ
vel ante sententiam vel simul postea exhibita,
decreta, gestave fuerint, plenè continentur, R.
70. §. In der appellations Sachen. dies & hora etiam
latæ sententiæ aliorumque gestorum non festis
aut dominicis, sed numero cuiusque mensis desig-
nantur, O.C. p. 2. t. 31. §. vnd nach dem. Acta ob signa-
ta edita ab inferiore recta ad Camerae judicem
perferuntur, eiusque jussu Protonotario præsen-
te illæsis sigillis aperta à procuratore recipiun-
tur, O.C. p. 3. t. 31. §. So also dem Procuratorn, in quo §.
ponitur conditio si ob signata sunt, quod dilucidatur
in novissimo Recessu per §. So dann sollen die acta priora,
ad hæc acta priora. § 6. ubi disponitur, quod acta à
judice inferiore in præsentia partium inrotulari,
& sic clausa, sub pœna arbitraria tam judici
quam parti infligenda, si contra
hæc actum fuerit edi
debeant.

Gravamina appellationis.

Iuxta recessum de anno 1575. & anno 95. hæc continere debent, 1. in quo quis se gravari sentit. 2. quid melius probare & 3. quid de novo deducere velit, quæ gravamina, in tot copiis vidimatis, quot citati sunt, exhiberi debent, contra Dep. 1600. §. *Es seynd ex novissimo Recessu R. de anno 1654. §. zu Beforderung des Proces. ad celeritatem process. 58.* Ubi verò appellans nihil novi habet, statim ad acta priora concludere tenetur, idque in supplicatione pro processibus memorare tenetur ita ut processibus inseratur, & appellatus ad notitiam huius in primo termino se defendere possit, R. I. de anno 1654. §. *VVolte er aber keine Vrsachen vbi vero appellans, 59. §. auch in Fallen appellante nil etc. 65. & correspondet cum O.C. part. 3. tit. 33. §. VVo aber obgemelt.*

Introductioni appellationis.

Sex menses fatales præfiniti sunt, qui minui non verò prorogari a iudice possunt, R. de anno 94. §. *als sich auch*, in novissimo verò Recessu in constitutum est, ut insinuatio intra 4. menses à tempore interpositæ appellationis, & sic à tempore insinuationis adhuc 2. menses restent ad fatalia introducendæ appellationis, inter quæ appellatus secum deliberare possit, quæ fatalia ultra duos aut 3. menses prorogari nequeunt, licet ex iustissima causa, §. *So dann soll sich d. r Appellant ad hoc appellans 61.* Quoad persecutionem appellationis hoc notari debet, quod antea non probata probari & non deducta deduci queant, in quo differt a revisione, in qua nihil novi proponi debet. O.C. p. 3. tit. 53. §. 2. *Erstlich soll*, indicta autem deductio- nem novi quoad appellationem hoc de novo adjectum est, ut quilibet appellans qui nova deducere vult,

vult, juret se illud, quod jam producere vult, in prima instantia se latuisse, vel proferre non potuisse, vel illud ad causæ demonstrationem non pertinere judicasse. R. de anno 1654. §. *VVie eberrn sig bey dem ausschlag & què decisioni 67.* quod juramentum olim ad quasdam speciales causas restrictum fuit, sic enim illud juramentum de novis deducendis observabatur in appellatione ab Austregis O. C. p. 2. t. 6. in princip. In spoliatorum causis. O. C. p. 2. t. 8. §. 9. *VVo aber der.* Item in appellatione à moderatoribus in gravamine collectarum R. de anno 1555. §. *und damit solche appellanten.*

Summa appellabilis.

EX ordinatione Camera constitut. in 50. A. Rhena. O. C. p. 2. t. 28. ibi, *Das die Appellations Sachen,* quæ summa anno 1570. ad centum & quinquaginta flor. extendebatur, *Recessu de dicto anno §. Als wie dann,* & tandem de anno 1600. ad trecentos flor. aucta, *Dep. 1600. §. VVievohl nun ex novissimo Recessu in 400. thaleros Imp. transit, §. quarto summam app. 106. Vierdtens soll die Summa appellationis,* reditus qui deputatione 1600 12. flor. summam appellabilem continebant, hodie ad sedecim thaleros aucti sunt, *R. de anno 1654. §. Vierdtens soll die quarto summam. 106.* Ubi vero summa appellabilis non est, hoc novum inventum nova ætas produxit, ut ad petitionem partium citra unius vel alterius speciales literas recommendatitias in præsentia partium acta in rotulata ad collegium aliquot juridicum mittantur, illiusque decisio à statibus observari debeat, *R. de anno 1654. §. cum hoc tamen add. 107. Doch mit diesem Zusatz. Ex Deput. 1600. §. Es soll aber,* ubi summa appellabilis non est, supplicari per modum revisionis ordinario Magistratui potest, anter alias materias, quæ appellationem non admittunt, novissimæ causæ cambiales & Mercantiles vulgò *VVechszebrieff* constitutæ sunt, quæ intra 24. horas, vel paucos dies

dies expediri cum parata executione debent. R. de anno 1654. §. 101. als auch bey quod de Cambiis &c. de causis partium exterarum & remotarum videatur dictus R. §. 157. Demnach auch Klagten quia querelis quandoque.

Appellantibus temerè.

EX Dep. 1600. §. und ob vohlpœna usque ad 10. Lauri marcas, & ex novissimo recessu §. und nach dem allem & cum nono lib. 114. usque ad 20. marcas infligi potest, ita etiam, ut pro qualitate delicti, temerarius corpore puniri possit & Advocatus arbitrariam pœnam subire cogatur, d. l.

Revisio

Ratione introductionis

DUobus mensibus ante Kal. Maij. Moguntino Archiepiscopo in scriptis antehac denunciabitur, qui eam Cæsari & eius anni visitatoribus significavit, & revidendis actis consiliarios mittendos petiit, ita, & si à die latæ sententiæ non toti duo menses usque ad Kal. Majas supererant sequentem annum revisio rejiciebatur, & quidem hoc ex O. C. p. 3. t. 53. in princ. & vers. VVo aber quod in Fällen da die appellationes; 119. appellatione de iure. ut intra quatuor menses à die latæ sententiæ revisio, apud Dn. Moguntinum petatur, Cameræ insinuetur, gravamina nervosè & summarie exhibeantur, aut proximus terminus pro illorum exhibitione postuletur, & juramentum revisorium tam à parte quam ab advocato simul præstetur, ita ut si unum ex his intra dictos 4. menses omitatur, revisio pro nulla habeatur. In causis ad Moguntinum spectantibus, Trevirensis judicat. R. 94. §. Als uns auch. R. nov. §. alleg. 119. appellatione de:

Ratione effectus devolutivi.

EX Dep. 1600. §. Als auch Streit vorgefallen, revisio non solum effectum devolutivum, sed etiam suspen-

suspensivum habet, & sic executionem suspendit, exceptis causis mandatorum de relaxandis captivis, & alimentorum decretorum, §. Belangenda-ber, ex novissimo verò Recessu solum effectum devolutivum habet, sub conditione præstandæ cautionis de restituendo à victore, revisio vero in Ecclesiasticis executionem adhuc suspendit, R. 1654. §. Nach Berathschlagung post consultationem 118. & pars utraque merita causæ singulis scriptis plene pertractare, O.C.p.3.t.53. §. Erstlich soll & quidem intra duos menses debet, R. de anno 1654. §. Nach berathschlagung. 118. post consultationem.

Admittitur revisio.

IN his causis, in quibus appellatio locum habet & vice versa, R. de an. 1654. §. in Fällen da die appellationen appellatione de jure com: 119. & admittitur tam a Camera quàm in judicio aulico Instrum. pac. p. 5 §. 20. ibi, quoad Processum.

Pecunia arbitraria in revisione.

PRius deponi debet, quæ ubi impetrans succumbit, in sumptuū reparationem & pœnam temeritatis cedit, O.C.p.3.t.53. §. im Fall aber, ita ut pœna Camerae, spontulae verò revisoribus cedant, R. de anno 1654. §. Damit dan auch. 120. atq; ut eo minus.

Summa revisibilis.

EST 2000. thalerorum quoad summam capitalem, ita statuta in Recessu de anno 1454. §. Zu Abkürzung der vielfältigen revisionen. 121. uti in appellat.

Inter visitatores ordinarios.

SEmpet unus ex principibus in persona comparere tenebatur, sub pœna 5000. flor. aur. ex ordine Camerali, quod hodie in arbitrio Principis ad visitationem deputati positum est, an ipse, an verò pœn alium comparere malit, R. l. de an. 1654. §. VVisitator nun die überhaupte, 122. ita quidem de plac.

Mandata cum clausula.

Per comparitionem resolvuntur in simplicem citationem, & antiquitus elidebantur per caussales a reo oppositas R. de anno 1594. §. Die-
weil auch circa mandata, hodie verò loco caussalium summaria demonstratio loco exceptionis primo termino opponitur, R. I. de anno 1654. §. *In den mandatis cum clausula, in mandatis cum claus. 75.* ultra tertium terminum & duplicam conclusionem requirunt, & nihil amplius admittitur, R. de anno 1654. §. *in mandatis cum clausula 75.* Hoc etiam solenne est in omnibus mandatis, quod narrata aliquo modo verificari debeant, R. de anno 1654. §. *Allen supplicanten supplicantes omnes. 73.* Mandata debent cum clausula justificatoria ad docendum expediri, & sine illa non valent O. C. part. 2. tit. 23. in princip. R. de anno 1594. §. *Demnach aber.*

Mandata sine Clausula.

Expediuntur ad 4. casus vulgo *auff die vier Fäll*, utpote in crimen læsæ Majestatis, ubi notorium quid est, in damno irreparabili, vel si res est contra utilitatem publicam O. C. p. 2. t. 23. paratam habent executionem, & patiuntur exceptiones sub & obreptionis, banni, maleficii, privationis, & similes R. I. de anno 1594. §. *Dann auch zum.* Adversus mediatos non decernuntur, Dep. 1600. §. *Es wird nicht.* Exceptiones, quæ contra mandata sine clausula proponuntur, primo termino produci debent. R. anno 1654. *belangent die mandata sine clausula tempus ad excip. 70.* ultra replicam nihil aliud admittunt, d. R. §. *auff d. n. Gegenfall econtra ad repl. 71.* & convenit in hoc cum R. de anno 68. §. *Den andern.* Mandata ut & processus, contra Magistratum, nisi narratis verisimiliter probatis, temerè non indulgentur, R. 94. §. *so soll auch, ut & in novissimo Recessu* ita constitutum est, ut priusquam processus contra Magistratum decernuntur, literis quibusdam vulgò *Bericht Schreiben* salutetur. R. de anno

anno 1654. §. benebenst. sollen Cammer Richter. 99. Camerales stem, Iudex.

Pœna.

Decernitur à Judice sub comminatione dupli & realis executionis, ita ut quando paritio primo termino non docetur, statim executio cum declaratione pœnæ dupli à Magistratu loci, vel si immediatus est, à directore circuli vulgo *dem Auscribenden Fürsten*, expedienda decernatur.

Ordo præfixarum.

Permissus in jure Camerali O.C.p. 3. t. 8. in princ. & R. 94. §. Neben diesem ist abrogatus est per R. de anno 1654. §. die Vndercheidung der ordinari. 82. diuersitatem ord:

Executio.

Debet expediri intra quatuor menses à die condemnationis, l. 2. C. de usur. rei iudic. & ex ordine Camerali, victrici parti executoriales contra adversarium sub pœna partim victori partim fisco inferenda decernuntur & in executorialibus statim primo termino debet doceri paritio, ita ut terminus ordinis in his peri nequeat. O.C.p. 3. t. 48. id ni fiat, arctiores sub pœna banni cum citatione ad videndum petenti communicantur, d. l. ex novissimo recessu cuilibet sententiæ debet terminus inferi, intra quem à victo doceri paritio debet, secus declaratio pœnæ à parte petitur, ita ut mandata executorialia Magistratui vel directori circuli si immediatus est insinuentur, R. de anno 1654. §. Damit auch die ausgesprochene. atque ut senten: 153. ubi verò sententia ad mittendum concepta est, sententiæ certa pœna in casu contraventionis inferi, & in illa terminus præstandæ cautionis de non amplius turbando præfigi debet, d. R. §. In F. Hen und Sachen. 156. in causis quarum:

Circa Assessores & constitutionem Camera.

Sustentatur Camera Imperialis ex communi Ordinum Imperij contributione, O.C.p. 1. t.

42. *in princ.* ita ut pro illa cuius status subditi à suo domino collectari possint, R. de anno 1654. §. *Betreffend at er die media quod vero conc: 8.* extra tamen salaria personarum, cæteræ necessitates ex fisci redditibus depromuntur, §. *fin. de O. C.* ita ut sumptus semper à majore familiæ *Bey dem Stamhaus* aut illius possessore postulentur, R. I. de anno 1576. §. *Bey Berakthschlagung*, qui tamen cum cæteris possessoribus de communi onere agit, ita ut semper ad illos ratione soluti census regressum habeat, d. I. sed ubi possessores & sua bona & censum Cameralem inter se diviserunt, de illaque divisione Cameram Imperialem certiore reddiderunt, quilibet possessor pro quota conveniri debet. R. I. de an. 1654. §. *so dan bleibts. remanet itaque 10.* Contributiones Camerales 30. diebus ante singulas nundinas Francofurtenses in cuiusvis circuli cassam deponuntur, ita ut justo tempore nundinarum Francofurtensium Francofurti quæstor Camera pecuniam accipiat, R. I. de anno 1654. §. *Vnd zuvar so viel anfänglich. primo quidem; 3.* in quo passu ordo Camera p. i. t. 40. §. 8. *VVeiters als auch*, melioratus est. Morosus, post extrajudiciale monitorium per quod contributiones Camerales exiguntur, R. 72 §. *Demnach vnd*, in marcam auri, vel si contributio illam excedit, in duplum illius condemnatur, R. I. de anno 1654. §. *VVürde aber dem also si observatus mod. 4.* Executionem verò suscipit director circuli ad denunciationem Camerae, cui si quis se opponat, ipso facto in bannum cecidit, & talis opponens statim fisco ab executore denominari debet, ad cuius petitionem summarium banni processus instituitur, ita tamen ut pœnam dupli supra commemoratam exceptio impossibilitatis excludat, R. de ann. 1654. §. *VVegen des modi exequendi, quo ad modum exe: 9.* Ubi vero ipse director in mora exequendi est, contra illum mandata executorialia decernuntur, vel alii executio committitur, ubi verò in mora solvendi deprehenditur, directores vici-

vicinorum circuloꝝ contra illum executionem suscipiunt, R. I. de anno 1654. §. VVosern aber ein vbi vero ipse; II §. Also auch vvan die 12. pari modo.

Salaria.

Salarium ne incertæ pollicitationis sit (quod petri nequit, uti traditur in l. 17. C. mand.) in recessibus certum quid cuius in Camerali officio versanti deputatum est, & quidem ita, ut supra dixi, ut singulis nundinis Francofurtensibus quæstor collectam Francofurti accipiat, & sic de medio ad medium annum iusta solutio fiat, sicut & in iure Romano id practicum observamus, ubi salarium Kalendis octobribus, i. e. medio anno, incipiente anno ab Aprili, solvebatur, l. 7. §. 4. C. de advoc. divers. judic. Salarium iudicis fuit 2000. flor. & si princeps fuit, pro rei qualitate stipendium augeri potuit, O. p. I. t. 43. ex novissimo vero recessu penduntur iudici Camerali 4400. thaleri, & singulis præsidibus 1371. thal. qui olim fuerunt 800. flor. computato flor. ad 18. bac. Rec. nou. §. 2 Dievveil auch & cum annuum.

Salarium assessorum

Fuit 700. florenorum pretium ex R. I. de anno 1520. §. Vnd dievveil nicht nötig, auctum est usque ad 1000. thaleros ex R. de an. 1654. §. Dievveil auch die j. hrliche Besoldung. §. & cum annuum.

Salarium fiscali

Fuit 700 flor. & advocati fiscali 400. fl. pretium O. p. I. t. 45. ille vero hodie 1000. th. hic vero 571. & dimidium thal. accipit.

Salarium medici

Quod constitit antiquitus in 200. florenis, extensum est, hodie ad 285. thal. Quod salarium deputati nunciorum, quæstoris, lectoris, pedelli, & nunciorum concernit, deputato nunciorum fuerunt assignati 100. flor. ad 16. bac. hodie sunt. 152. & dimidius th.

Quæstoris salarium constitit in 200. flor. O. p. i. t. 48. hodie habet 344 th.

Lector ratione collationis pro singulis foliis habuit 5. Kr. R. de ann. 1566. §. 5. Irrung zwvischen den Procuratorn, ex novissimo recessu salarium illius ad 45. thal. ascendit. d. §. Dievveil auch die jährliche, Salarium 40. flor. pedellus quisque habuit O. C. p. i. t. 47. hodie 90. thal. ex nunciis, qui 12. sunt, quilibet habuit 12. flor. O. C. p. i. t. 47. §. 2. hodie 32. & dimidium thalerum accipit, d. §. Dievveil auch. 5. & cum annum.

Numerus Assessorum.

Constituit in 24. personis ex O. C. p. i. in init. & in 41. personis ex R. I. de anno 1570. §. Vnd dievveil nicht nötig, auctus est ad quinquagesimum numerum, præter judicem & quatuor præsides, & quidem suos horum ex Augustana confessione à sola Cæsarea Majestate constituendos, & par numerus utriusque religionis quoad omnes justitiæ ministros constitui debet, ita ut Catholici computatis duobus assessoribus Imperatoris præsentationi reservatis viginti sex, Augustanæ confessionis Status 24. assessores præsentent, & ex singulis circulis mixtæ religionis non tantum duos catholicos, verum & binos Augustanæ confessioni addictos eligere fas sit. Instru. pac. Suec. p. 5. tit. 20.

Præsentantes.

Imperator ordinat Judicem, quatuor Præsides & duos Assessores, reliqui Assessores ordinantur à 7. Electoribus, & 8. circulis, quales sunt Austriacus, Burgundicus, Franconicus, Bavaricus, Suevicus, Rhenanus superior, Westphalicus, Saxonicus inferior, R. I. de anno 1654. §. Demnach auch im Friedensschluss, 163. & cum in tractatu. olim 6. solum præsentabantur excluso Austriaco & Burgundico, O. C. p. i. tit. 2. & quo casu circulus Austriacus & Burgundicus ad præsentationem olim admitti debuerit, vide ex R. de anno 1570. §. Wann aber künstlich.

Asses-

Schema Præsentantium

Nondum planè formam suam integrantem & essentialem accepit, R. de an. 1654. §. notandum. *Veilen er berührt*. 24. notandum, quia præall: Præter Episc. Wormatiensem, Spirenses, Argentineses, Principes Palatino-Simeranum, Bipontinum & Hesium, sunt & alii in circulo Rhenano superiore, qui præfensiones suas dirigunt in jus præsentandi, R. I. de anno 1654. §. in dem OberRheinischen. 27. in circulo superiori.

Tempus præsentationis.

Consistit in 6. mensibus, ita, ut, si adfessor decesserit, vel abdicaverit, iudex ideus, ad quem tum nominatio pertinebit denunciatis intra 6. menses à die requisitionis duos vel tres nominare debet, quo tempore neglecto Camerae jus nominandi recipit. O. C. p. i. t. 4. ita ut post 6. illos menses, intra 14. aut 30. dies assessoratus ille vacans constituatur, R. I. de anno 1654. §. die Ersetz: und Bestellung, 16. quod reformationem. à dato tamen dicti Recessus 6. illi menses semel tantum ad annum extenduntur d. R. §. Dievveil aber 18. & quia conventum denunciations transmittuntur, mit eygenen Botschafft R. 57. §. Nachdem bishero.

De numero Præstandorum.

Præsentans semper duos aut tres ex vigore ordinis Cameralis præsentare debuit, ut Camerales eo meliorem electionem habere potuerint, sed ex constitutione novissimi recessus si unus & quidem idoneus præsentatus fuit, Camera illum recipere tenetur, R. de anno 1654. §. Gleichvull aber und dievveil. 21. sed quia in.

Inter qualitates assessorum

Studium quinquennale ex ordine Camerali requirebatur, O. C. p. i. t. 4. §. aus denselben, quod ex novissimo recessu de an. 1654. §. Simhemahl 22. & cum in Camerali; correctum est, ita ut hodie non ad tempus sed ad qualitates & experientiam respiciatur, d. §. Immu-

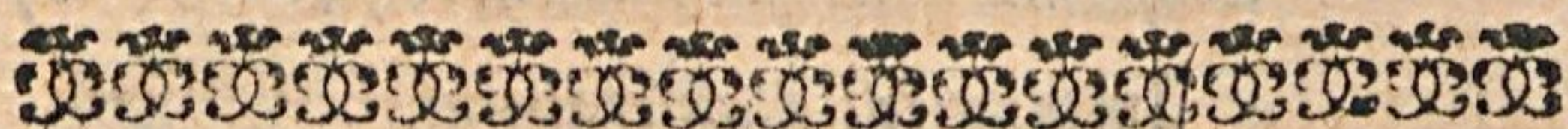
Immunitas Cameralium.

OMnes Spiræ Camerales, ut Judex, Præsides, Assessores, Advocati, Procuratores, Prothonotarii, Notarii, Lectores, Scribæ & Nuncii familia viduaque eorum, quamdiu in alia & quidem civium Spirensium matrimonia vel aliam jurisdictionem non transferint vel in aliud officium concedant, ab omni extraneo judicio, & ubivis locorum ab omnibus collectis vectigalibus & oneribus immunes sunt, ita tamen ut cauponariam vel mercaturam non exercent. O.C.p.1.t.49. in princ. R. de anno 1654. §. Hingegen aber vnd damit. 135. & ut qualificata.

Modus referendi.

VOtum referentium ad calamum dictari solitum, abrogatum est in *novissimo recessu*, in quo dispositum legimus, quod referens breviter indicare debeat, super quo conclusum sit, merita causæ concinna brevitate detegendo, & desuper suum votum ferendo, R.I. de an. 1654. §. Den modum referendi belangend 137. de referendi modo. in causis referendis ambages vitantur, articuli, exceptiones, probationes breviter examinantur, an recte actio sit instituta, quomodo elisa, an hæc per replicationem perempta, item documenta, privilegia instrumenta referto, Vis. 56. §. Anfanglich vviervohl, & ante omnia mandata procuratoria despicio R. 57. §. vnd vvan dan.

* * *
* * *
* * *
FINIS.

RECESSVS IMPERII

Ratisbonæ An. 1654. 17. Maij

in Aula Equeſtri ab undecima hora uſq;
ad tertiam promulgatis.

PRÆFATIO

Regiminis imperiorum rerumque publica-
rum augmentum haud exiguum est, quod
in accessione hominum, armorum, arcium,
propugnaculorum, & opum consistit, eorum om-
nium in communitate vſum acquisitionem & pos-
sessionem etſi indies oculorum noſtrorum acies
in mœrore, lachrymarum, ne dicam sanguinis ef-
fusione notavit, & pro parte notat; est tamen un-
de Germania luſtum in gaudia mutet, quod non
levi quodam tumoris ſtatu aut inanis gloriolæ
captandæ cauſa, ſed uti filij Iſrael libro Paralipo-
menon mente pacifica ad prælium iuere, ita non
livoris vindicta, ſed obtinendæ pacis gratia arma-
ta ſteterit omnem à ſe repullſura imminentem
ictum, pacem ſervatura, amiſſam receptura; æ-
que celebre, ni celebrius ſalubriusque, augendi
imperia & reſpublicas præſidium in fideli confi-
liorum communicatione, quam more noſtro in-
dictis ſolemniſter comitiis de graviffimis ad pu-
blicam imperij tutelam pertinentibus cauſis in-
ter Proceres & Ordines imperij fieri ſolere doce-
mus, ſiquidem in maximis maximorū negotiis ma-
ximorum opus eſt conſilijs, qui & facultatem ha-
beant exterius & voluntate non careant interius,
ut rei cui bene cupiunt, bene conſulere & velint
& poſſint, nec enim in cuiuslibet proſectu facul-
tas ſine voluntate, nec voluntas ſine facultate
proderit, Quod utrumq; cum Sacri Romani Im-
perij

perij Proceres & Ordines non sine exterarum nationum miro possideant; merito post Martis exantlatos labores, pacem Dei dono & munere Monasterii & Osnabrugæ Wesphalorum conclusam & datam, vt firmior esset; Comitiorum solemnia Anno 1653. celebrari iastituerunt, & celebrant, quorum sanctionem, legem, & Recessum huic operi Historico Politico eo lubentius inferere volui quo vicinius ad fundamentalem Politices Juriumque doctrinam accedere vidi, ne etiam cuiquam sugillandi materiam hanc forsitan præberem propositionem Sacræ Romanæ Cæsareæ Majestatis Ratisbonæ in Comitijs publicatam & statibus Imperii 30. Iunii 1653. propositam satis innotescere, ast conclusum, latere, interrogationem & responsionem haud casu hic consentire; Interrogatio, propositionem volo, præmissa est pag 27. hic conclusum Recessumque Imperij Lector benigne lege.

Nos Ferdinandus Tertius Dei gratia electus Romanorum Imperator semper Augustus Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Slavoniæ, Rex, Archidux Austriæ Dux Burgundiæ, Brabantia, Styriæ Carinthiæ, Carniolæ, Marchio Moraviæ, Dux Luxemburgiæ, Wurtembergæ, superioris ac inferioris Silesiæ, Princeps Sueviæ, Marchio sacri Romani Imperii Burgoniæ superioris & inferioris Lusatiæ, Comes Habsburgi, Tyrolis, Pforti, Kiburgi & Goritiæ, Landgravius Alsatia, Dominus Marchiæ Slavonicæ, Portus Naonis & Salinarum &c. profitemur & notum facimus omnibus; Nos vt ab exordio nostri divina gratia & communi Electorum sacri nostri Imperii suffragio suscepti regiminis Imperialis singulari cura paterno amore & affectu erga sacri Imperii Germanam nationem patriam dilectissimam nullos subterfugiendo sumptus aut pericula solertissime contendimus, vt diu optatissima pax exitialium & cruentissimi-

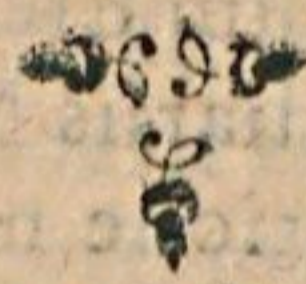
tissimorum bellorum oblivionem induceret, Ita & deinceps pacem 24. Octobris Anno 1648. favore Altissimi & studio Electorum, Principum, & Ordinum Monasterij ac Osnabrugæ conclusam & publicatam conservare; firmare, diffidentiam omnem tollere, eiusdem capitulis & Norimbergensæ Executionis Recessui actualiter citra moram satisfacere allaboravimus vt suum cuique in pace & quiete tribuatur, in eum finem, cum conventa pacis ratificatio, militum ab vtraque parte exauctoratio occupatorum restitutio moram injicerent, vt novus Norimbergæ conventus peragendus fuerit, aliæque difficultates incidentes Comitibus intra sex menses per pacis instrumentum art. 8. §. 2. statutos indici retardarint quin impedirent; haud tamen interea defuere mandata executori alia de restitutione tam ad Principes Circulorum directores quam cæteros iuxta quidem formam ab Ordinibus præscriptam sub auctiori exequendi modo, sed Commissiones Imperiales implorati ad proximos Electores, Principes & Ordines vtriusque religionis decrevimus, hoc omni studio contendentes, vt juxta pacis tenorem cuique quod suum tribuatur.

Sic paterna sollicitudo non tantum francodolij restitutionem ad effectum deduxit, econtra nostram sacrique Imperii urbem Hailbrunnam præsidio liberavit, contributionibus militaribus status exoneravit, sed & difficultates quæ de Electoris Palatini investitura, renuntiatione, ratificatione, negotio itidem super Weydena, Parkensteinæ, & Bleysteinæ à tempore Recessus Norimbergensis oborta Comitiorum salutaria consilia impedire, novisq; dissidiis ansam dare poterant, composuit, resecurit; itaque ad tranquilliora tempora nobis iam accedentibus, obstaculis alijs sublatis Comitibus differre non libuit, quin ea ad ampliorem fidem nostræ sollicitudinis erga prosperitatem patriæ dilectissimæ cum Electorum
suffra-

suffragio ad diem vltimum Mensis Octobris st:n:
Anni 1652. Ratisbonam urbem Imperialem indi-
ceremus admonitis etiam Electoribus, Principi-
bus & Ordinibus, vt pro honore nostro placito &
bono communi præsentes compareant, & negotia
huc rejecta meditati componant, expediant, pa-
cem inter caput & membra, & eadem reciprocè
etiam cum exteris coronis firment, tum vero ea
quæ exequenda restant & ad ulteriorem delibe-
rationem & transactionem inter caput & mem-
bra ad generalem imperij conventum rejecta sunt
post maturam deliberationem componant & per-
ficiant, uti vero nos gravissimis negotiis & causis
prægnantibus quæ in regnis & provinciis hære-
ditariis remorari possent, suspensis ad terminum
statutum curiam statim & nos personaliter diu-
no favore Ratisbonam transii & contulimus, quo
& ordines & in persona & per plenipotentarios
Consiliarios, Nuncios & Legatos confluxerunt;
tum nihil optatus nobis erat, quam more consue-
to reserata Cæsarea Comitiorum propositione
consultationibus indulgere & concludere; in co-
mitiorum horum exordio & ante nota quædam
dissidia & difficultates ilico inciderunt, quarum
decisionem nobis una cum Electoribus Principi-
bus, absentium consiliariis Nunciis & Legatis,
quia ab earum compositione non parum imperij
tranquillitas penderet; Dilata reseratione nostra
Cæsareæ propositionis, peragere placuit ne gra-
vioribus inde turbinibus ansa daretur. Interea,
vero temporis nil perit ad plenam imperii con-
cordiam sed summè necessarias statuum causas ut
iustitiæ administrationem, Vechtæ evacuatio-
nem & negotium Lotharingicum per specialem
deputationem & consultationem præambuli in-
star citra præiudicium Imperij in consultandi de-
liberandive traximus modum, usque dum 16. Ju-
nii proximè elapsi Anni 1653. ad reserationem
propositionis Cæsareæ processum, & juxta tres
in

in convocationis tabulis memoratos articulos inter Electores, Principes status & absentium consiliarios, Nuncios & Legatos deliberari coeptum.

Et primo quidem puncto qua ratione pax labore summo quaesita inter caput & membra invicem & tertio inter eadem & exterarum coronarum stabiliretur prisca concordia iuxta instrumenti pacis tenorem rediret, patria etiam dissidiis cunctis vacaret, cum in pacis Monasteriensis & Osnabrugensis inter nos Electores Principes & status Sacri Imperii ex una & utrasque externas coronas ex altera concluso & publicato tractatu articulo 17. provisum ut lex perpetua & sanctio pragmatica Imperii summa fundamentalis succederet, quae proximo imperii recessui incorporaretur. Hinc nos ad majorem omnium firmitatem & confirmationem praedictum imperii pacificum conclusum instrumentum de in utrumque pacis Monasterij & Osnabrugae conclusae, aetiosem ad haec exequendi modum & Nurnbergensis Executionis Recessum huic Recessui Imperiali de verbo ad verbum inseruimus;

FINIS.

SEQVITVR HIC RE- cessus Imperii Ratisbonæ Habi- tus Anno 1654.

Tatuimus ergo ordinamus volumus
 & mādamus omnibus ac singulis, sum-
 mis ac imis Ecclesiasticis & sæculari-
 bus, immediatis & mediatis sive Ordi-
 nibus Imperii sive non, proindeque
 tam nostris quam Ordinum Consilia-
 riis, Officiatis, ac omnibus nostris & Sacri Imperii
 ipsorumque Statuum superioribus ac inferioribus
 tribunalibus Judicibus & Assessoribus utriusque re-
 ligionis, nullo hominum excepto, per hæc severe &
 sub mulctis pœnisve prædicto pacis concluso insertis
 ut omnia quæ in eo, illiusve punctis & articulis sin-
 gulis continentur, & post hac his vel futuris comitiis
 pro majori firmitate, executione, & confirmatione,
 expedire videbuntur, & ordinabuntur, pro funda-
 mentali sacri Imperii lege & perpetuo valitura Regu-
 la, atque judicandi norma firmiter, & inviolabiliter
 observentur, custodiantur, nec ab ullo cujuscunque
 etiam status ac conditionis fuerit consilio aut ope,
 aperte, vel occulte infringantur, ut nec ulli liceat
 quemcunque de facto vi propria inquietare, turbare,
 jure aut possessione dejicere, impugnare, invadere
 aut debellare, vel etiam jus suum violenter & manu
 armata quærere illive resistere, qui juxta pacis con-
 clusum restitutionem debitam poscit aut citra judi-
 cialem cognitionem de novo gravare, qui vigore
 pacis conclusi ordinaria via juris sine ullo excessu sua
 recuperavit; Idque sub allegatis mulctis & pœnis
 concluso pacis comprehensis.

A

Sic

Sic in deliberatione primi principalis puncti nostræ Cæsareæ propositionis, adeoque primi & secundi membri pro servanda & confirmanda concordia caput inter & membra, eademque inter sese, nec non pro tranquillitate Sacri Imperii, expedire & consultum visum fuit, causas; ob quas ordinibus quibusdam hucusque pace communi gaudere non licuit, tollere, ut Romanum Imperium à nondum sopitis, & timore futuris inquietudinibus, motibus, præsertim ab omni vi externa & interna, præsiidiis exoticis, invasionibus, ductibus oppressionibus, hospitiiis, & contributionum oneribus perpetuo liberetur, eximatur & assecuretur. E contra vero ob vicinas armatarum copias, maxime Lotharingicas & earum socias proxime adjacentes circuli, Electoralis, superior ac inferior Rhenanus, Westphalicus, cæterique status; etiam ob evacuationem quorundam in Imperio occupatorum, & munitorum locorum, Regionum, Ditionum, & cum propter deductionem copiarum ex terris imperii ut nunquam revertantur, tum propter fortalitiæ Vectæ oppignorationem & evacuationem, in genere vero ob saluberrimæ justitiæ administrationem, bello diuturno totaliter propemodum collapsam, ut reformetur, & restauretur in nostro & Sacri Imperii dicasterio Spirensi gravissime conquesti sunt. Et nos ab initio laboriosissimi Regiminis Imperatorium induximus animum, sollicite statim à pace communi reducta, Justitiæ administrationem, sine qua nullum Imperium in statu pacifico conservabile; commode & ordinate constituere, Etiam præter sustentationem & reformationem nostri & Sacri Imperii Judicii Cameralis, viam expeditam ad saluberrimam impartialem Justitiam aperire; res judicatas sine mora executioni demandare, & ad hæc nos Deputationis Imperialis Francofurti ad Mœnum Anno 1644. habitæ, Consultum, præter Camerae Spirensis considerationes & dubia, maxime vero ea quæ Monasterii & Osnabrugis Westphalorum in pacis tractatu & desuper erecto instrumento de reformatione

matione & executione justitiæ decisa & conclusa fuerunt clementissime in memoriam revocavimus.

§. Atque nos eo magis hunc justitiæ punctum, tum ob propriam urgentem necessitatem & gravitatem tum ob moræ periculum ante omnia, citra tamen retardationem & protelationem causarum Vechtanz & Lotharingicæ, speciatim vero ob prænominati nostri & sacri Imperii Cameralis Judicii sustentationem pro primo, dein ejusdem reformationem redintegrationem, & justitiæ executionem, & tandem ob translationem consuetis in Imperio cōsultationibus subjiciendum duximus, convenimusq; cum Electoribus, Principibus Statibus, absentium Consiliariis, nunciis & Legatis & ipsi Nobiscum in hanc perpetuo valituram sanctionem.

§. Primo quidem quantum ad prædicti Nostri & Sacri Imperii Cameralis Judicii sustentationem spectat, antiquus ille hætenus contribuendi modus juxta tenorem matriculæ observabitur, deinceps vero Status quisque in Nundinis Francofurtensibus juxta loci transactum augmentum & desuper traditam Cameræ Matriculam terminum advenientem, ad minus triginta ante singulas nundinas diebus in sui circuli cassam seu locum destinatum deponet; ut pecuniæ eo commodius ante terminum collectæ Francofurtum ad Cameræ quæstorem rite transmitantur.

§. Si observatus modus hic non fuerit sed primo insoluto termino secundus se associet, nec in circuli cassam quid illatum, contumax prævio extrajudiciali monitorio ex nunc & semper, toties, quoties, pœnam Marcæ in auro, vel si contingens majus, duplum illius incurret; & desuper executandus juxta formam, §. quo ad modum exequendi; infra sequentis.

§. Et cum annum salarium, Assessoribus cæterisque Cameræ Officiatis augere postrema Comitia Ratis-bonnensia de Anno 1641. ex propositis causis

relevantibus necessarium duxerint, quanti vero Determinatio Francofurti tunc temporis instituta Deputatiōni, commissa, atque vigore ejus Commissiōnis Augmentum pro Assessoribus annuatim ad mille Imperiales, & sic proportionaliter pro Præsibus & aliis Officialibus præfixum & nostra ut Romani Imperatoris Clementissima ratificatione approbatum sit; Sic Nos una cum Electoribus Principibus, Ordinibus, & absentium Consiliariis, Nunciis & Legatis tali augmento supersedemus, ea conditione, ut deinceps à dato hujus Recessus cuique Assessorum annuatim mille Imperiales, & sic consequenter Præsidentibus cæterisque, Camerae Officiariis, quantum in proportione hætenus statuti salarii, & juxta hoc augmentum competere potest; rite solvatur, ut in specie Judici Camerae, quater mille & quadringenti Imperiales, ex quatuor Præsidentibus cuique mille trecenti septuaginta & unus Imp. Inter quinquaginta Assessores cuique mille Imp. Fiscali mille, Advocato Fisci quingenti, septuaginta & unus Imperialis, cum dimidio, Medico ducenti octuaginta quinque Imper. Cancellariae Administratori ut Deputato Nuncio centum quinquaginta duo Imper. cum dimidio, Quæstori trecenti quadraginta quatuor, Lectori ratione contrarii Prothocolli quadraginta quinque, duobus Pedellis cuique nonaginta, duodecim equitantibus Nunciis Camerae, cuique triginta duo cum dimidio Imperiales, solvantur, & numerentur.

§. Quandoquidem etiam bellico durante tumultu & à tempore conclusæ pacis Cameralibus personis, earumque Respective Viduis, pupillis, & hæredibus, non exiguum de suis & prædefunctorum salariis restet. Sic ad evitandas quaslibet confusiones, & disordinem, præter cujuslibet anni restantias etiam supradictum augmentum, erga tamen cassationem & cessionem tam vivis quam mortuis, prout & resignantibus quantum restantes annos à Quæstore designatos at
tinet:

tinet : Assessoribus, Fiscali Nostro, & Fiscii Advocato numerabitur & persolvetur, quod de eo solum tempore, quo in loco Judicii nostræ & Sacri Imperii Civitatis Spirensis præsentis officio suo realiter functi fuerint, intelligendum erit.

§. Restantiis his solutis, si quid de cessis ordinariæ terminis in residuo permanferit, illud ad ulteriorem Statuum dispositionem ut & neglecta in futurum defunctorum & Resignantium Assessorum pro eorundem salariorum majori assecuratione, ad communem cassam revocabitur; Neglecta vero viventium, & absentium inter præsentis posthac distribuenda & exponenda erunt.

§. Quod vero concernit media & unde augmentum salariorum atque multiplicati Assessorum numeri desumendum, nec non solidum, stabile ac certum fundamentum sustentandi causa statuendum sit, oporteret quidem his Comitibus ad suffragia & vota assumptos Principes & Comites contribuentibus annumerari; Sed quia id medium haud sufficiens, nec conveniens sit, & desuper non aliud nisi in supra dicto §. & primo quidem, dictum ordinarium contributionis remedium, quo Camerales ratione salarii assecurari possint, practicandum veriant; Hinc Camerales Judicii sustentatio juxta nostram antiquam ad superadditum salarium & majorem Assessorum numerum, in quantum necesse, ad aucta, Camerae Matricula desuper ordinata; & floreni in Imperiales translati sunt pro ut hac de re ordinatus calculus latius indicat, atque hæc (salvo calculo & futura moderatione, quam Circuli, vel ad eorum datam informationem, proxime futura extraordinaria visitatio taliter instituet, ut Camerales salaria sua plene consequantur Electoribus, Principibus, ac statibus haud quaquam gravatis,) eousque permanebunt & observabuntur; donec aliud remedium inventum nostro Clementissimo ac communi Statuum consensu ac voluntate ordinatum vel fundamentum aliud & distributio inducatur, atque realem statum & effectum deducta fuerit;

6
 Liberum quoque sit Ordinibus Status suos Provin-
 ciales cives & subditos pro Camera sumptibus col-
 lectare Atque hac in re Nos ab Ordinibus traditum
 Memoriale & ratione revisionis & moderationis
 Matriculae reiteratum eo modo quo infra sub finem
 Recessus hujus latius tradetur, observari volu-
 mus.

§. Quo ad modum exequendi contra negligentes, cum antiquus nimium lentus & neutiquam commodus fuerit, Nos cum Electoribus, Principibus, Statibus & absentium Consiliariis & Legatis in hunc novum convenimus modum, ut Principes Circuli toties quoties Elector, Princeps, aut Status quidam, contingens suum non exsolverit, & maxime si prae-
 vio sed minus attento extrajudiciali monitorio secundus solutionis terminus in primum insolutum incidit; ad requisitionem nostri Caesarei & Sacri Romani Imperii Judicii Cameralis sine ullo respectu statuum superiorum & inferiorum, inexpectata etiam banni declaratione ad executionem sumptibus contumacis procedant. Ut tamen, quantum designatam, supra in §. & primo quidem, & c. Poenam unius marcae in auro vel dupli attinet; exceptio impossibilitatis & inopiae semper exaudiri, & erga status inopes, ac qui non ex proposito solutionem differunt, minime ad eam poenam sed ad simplum restantis executione fiat; Opponens se communi huic Imperii concluso & conventae executioni, (quod futurum minime speramus,) ipso facto in bannum incidet atque contra hunc Judex ad Judicalem implorationem nostri Caesarei Fiscalis, praevio summario banni processu, respectu & contra allegatis quibuscunque rejectis ad banni declarationem procedet; In quem finem talis opponens Fisco nostro Spirensi ab Executore denominari debet, & non eo minus, si difficile nimium sit futuram executionem commode expedire, convocatis duobus aut tribus circulis juxta Executionis ordinationem ad executionem realem progrediatur; Sic & noster Caesareus Fiscalis moro-
 sos,

ips, eorumve bona facultates redditus & proventus, arrestari, detineri, pignori petere poterit, atque his ejus petitionibus & implorationibus Ordines ac cujusvis loci superiores suffragabuntur sub pœna arbitraria.

§. Remanet itaque Vigore factæ Ordinationis An. 1576. Illud, ut Cameralis Judicii sustentatio & sumptus à Majore familiæ *ben dem Stamhaus* vulgo; aut ejus possessore postulentur, & exigantur. Sed ubi possessores & bona sua & Censum Cameralem inter se diviserunt, deque illa divisione Camera Imperialem, certiore reddiderunt, quilibet possessor pro quota convenietur.

§. Vbi vero ipse princeps Circuli director in mora exequendi fuerit, contra ipsum mandata executoria à Camera decernentur, vel alteri ex eodem circulo Statui sociisque, aut iis recusantibus vicini Circuli principibus directoribus executio committeretur, & citra recusationem, perficietur.

§. Pari modo cum Princeps in mora solvendi deprehenditur, Vicinorum circulorum principes directores contra illum executionem juxta §. quo ad modum exequendi &c. *wegen des modi exeq.* suscipiant, aut ad pœnam banni, ejusque executionem vigore Imperii Constitutionum, Executionum & hujus Recessus procedent.

§. Ob illos ab Electoribus, Principibus & Statibus hucusque insolutos terminos & restantias Statuimus, Ordinamus & volumus, ut quisque Electorum Principum ac statuum de sua restanti quota sive illa magna, sive exigua, duas tertias per duodecim terminos in duodenis nundinis Francofurtensibus & sic spatio sex annorum exsolvat, inchoando hanc ut & recens auctorum terminorum solutionem proximis Francofurtensibus Nundinis, cum indilata ejus continuatione, quod si executio necessaria, illam contra contumaces prævia requisitione nostri & Sacri Imperii Cameralis Judicii, sumptibus eorum Principes Circuli directores instituent; & in casum Oppositionis

nis ad pœnam banni aut alia via uti supra de novis terminis ordinatum procedent.

§. Residua illa tertiana, quam in proximum computum Quæstor feret; Nostræ Statuumque ulteriori Ordinationi & dispositioni (servato tamen eo quod proxime sequenti §. ex his &c. von deme 2c. in fine eventualiter insertum,) remanebit.

§. Ex his quæ de restantiis in terminis duodecim pensa fuerint, Senioribus Assessoribus, cæterisque Salariatis Cameralibus una cum prædefunctorum viduis & hæredibus juxta proportionem cujusvis restantis debiti à Quæstore satisfiet, ex currentibus novis terminis præsentibus & futuri Assessores ut pares labore salariabuntur, in futurum autem inter eosdem quo ad divisionem & solutionem antiqua maneat observantia, ut quovis tempore prior terminus posteriori præfertur, nec ullus anticipetur; hæcque sint Quæstori in omnibus pro regula, accuratissime observanda; Sin vero, citra omnem spem ex duabus tertiis plenarie Cameralibus personis non satisfieri, possit, restans una tertia defectum supplebit, quæ & annis duobus proximis vel terminis quatuor pariter ad cassam deportabitur.

§. Et ad hunc punctum primum. Nos una cum Electoribus Principibus & Statibus & Absentium Consiliarijs Legatis & Nuncijs reservavimus, quod successu temporis de medijs & modis deliberari debeat quomodo Camerale Iudicium absque Statuum onere sustentari possit.

§. Quod reformationem & restitutionem Nostræ Cæsarei & sacri Imperij Cameralis Iudicij attinet, Nos una cum Electoribus Principibus Statibus nec non absentium Consiliarijs Legatis & Nuncijs clementissime recordamur Ordinationis Cameralis factæ *part. 1. tit. 4.* quibus etiam de causis eo tempore omnia servari nequiverint, & hinc plurima Assessorum loca vacare debuerint. Ordinamus ergo & volumus, ut in Ordinatione præscriptus modus in futurum strictè observetur, eum Assessores præterquã
quod

quod obligati inviolabiliter sequantur, atq; cognita negligentia non præsentantis per sex menses, ijs elapsis intra quatuordecim aut ad summum triginta dies tenore Cameralis Ordinationis non obstantibus ante hac obmotis considerationibus vacantem Assessoratum ex jure devoluto absque ulla dilatione infallibiliter constituent.

§. Hi tamen ut & Electores, Principes & Ordines illud ipsum observabunt quod intuitu certarum personarum utriusq; religionis (inclusa reformata) in pacis tractatu ordinatum extat, ut quovis tempore quædam persona ex ea religione cujus præsentandus esse debuisset, assumatur.

§. Et quia conventum in instrumento pacis numerum constituere difficile forsitan foret, sic pro prima vice solummodo & non ulterius ille ad præsentandum præfixus terminus sex mensium hoc ipso à dato hujus conclusi numerando ad spacium anni extensus & prorogatus sit.

§. Ut tamen Elector aut Circulus, qui breviori, quam anni spatio qualificatam personam præsentare valet, eam præsentet, & cuique Assessori à tempore functionis auctum salarium numeretur.

§. Et casu quo hic aut ille præsentans Elector, Princeps aut status in præsentando moram committeret, ea in eodem præsentationis jure concurrenti statui minime præjudicabit, qui libere ad præsentationem, non obstante mora tali procedet.

§. Sed quia in hoc puncto consideratis circumstantijs singulis Electores Principes & Ordines obdiuturnas Martis aleas tot qualificatas personas quot Cameralis ordinatio, Pacisque Conclusum exposcit, tam illico convocare non possent, sic duas aut tres personas qualificatas præsentare in futurum haud obstricti erunt, sed si quem sufficienter qualificatum præsentaverint eundem Camerale Collegium assumet.

§. Et cum in Camerali Iudicio hucusque hic modus multifarie practicatus, ut quamvis ex duabus aut
tribus

tribus personis præsentatis altera saltem qualificata, tamen pro ulteriori adjunctione scriptum, & qualificata persona sub hoc solo prætextu non admittitur, quod id ipsum Iuri Electionis Camerae Assessoribus competenti præjudicaret hic autem modus potius ad protectionem causæ quam promotionem Iustitiæ vergat, Hinc volumus & Ordinamus, ut si ex duabus aut trinis præsentatis personis una tantum idonea & ad requisita Camerae qualificata inveniatur, Ea ipsa non obstante antehac recepto eligendi modo citra ulteriorem adjunctionis petitionem acceptetur, & admittatur, nec tam stricte quinquennalis studij Iuridici in Universitate Germanica sed qualitatis, qualificationis, & experientiæ ratio habeatur.

§. Numerum Assessorum utriusque fidei seu religionis, quod attinet, inhæremus nos desuper concluso & erecto pacis instrumento, atque ut numerus quinquaginta Assessorum tam ex Nobili ac Equestri Ordine quam ex Iure peritis intra anni spatium à dato hujus Recessus in Iudicio Camerali ordinetur, iisdemque ante dicto modo sustentatio fixe constituatur; de præsentanti quoque Scema quoddam præsentantium desuper hic concipi fecimus pro ut sequitur.

§. Notandum Quia præallegatum scema præsentantium ratione particularium statuum in quolibet Circulo præsentantium ante hunc Imperij Recessum non omnino confici potuit sic id ipsum, citra tamen præjudicium puncti principalis pacis & præsentis Imperij recessus, hac vice in suspenso manet.

§. Et cum hucusque in inferiori Rhenano Westphalico Circulo ob illas super Iuliæ Ducatum pendentes differentias Assessoratus quidam vacarint, & contributiones ab ipsis faciendæ ad sustentationem Camerae hætenus insolutæ sint, sic provinciæ illæ & Domini interessati litigantes de officio Principis Directoris Circuli in casum prolongatæ Nostræ Cæsareæ decisionis, vel dilatæ amicabile compositionis in instrumento pacis propositæ, inter se convenient, vel ejusdem Circuli, ordines congaudentes
Eodem

eodem præsentandi iure reservato unicuique Iure suo, præsentationem actualiter expedient.

§. Et non eo minus provinciæ legitime sumptus Cameralis Iudicij & præteritos & futuros fecerunt, supra dicta alias executione procedente.

§. In circulo Superiori Rhenano penes quos hucusque præsentatio fuit nominatim penes Wormatienses, Spirenses, Argentineses Palatinum Simerensem Bipontinum Hassum; iidem & post hac ea gaudeant, salvo Iure statuum & Principum Circuli eiusdem qui & Ius præsentationis sibi Commune volunt nihilque sive ex statuto sive ratione alijs præjudicet Circulis. Prædicti a circuli civitates Imperiales, haudquaquam à Iure præsentandi excludi volunt Contradictionibus factis inhærentes.

§. In tertio puncto principali de rescandis Processibus Cæsareæ Imperialis Camerae ubi tanta tam in puncto libellorum, defensionalium articulorum, Elisivorum, responsionum quam puncto, exceptionum, tergiversationum, repetitionum, temporis jactura, tot dilationes, actorum pondus, litium tam cum utriusque partis exitio quam supremi in Imperio Iudicij despectu immortalitas, aliaque se prodant necessario emendanda, atque via & ansa ad dilationes advocatis procuratoribus ipsisque litigantibus obstruenda sit; Vix autem possibile omnes Processus & terminorum Circumstantias prævidere sed emergentes in futurum errores tales emendare Iudicis arbitrio juxta *Cam. ord. p. 2. tit. 36.* & Recessum Imperij Spire habitum An. 1557. §. ad hæc *ferner nach dem hierbey* sit relinquendum, convenimus cum ordinibus, ut primo omnis huc usque abusus articulandi & respondendi, una cum terminis coherentibus & inutilibus disputationibus, dilationibus cassatus reprobatus sit, ast soli probatoriales, si partes consentiant & necessitas exigat, cum responsionibus admissi, è contra in causis simplicis querelæ actor quisque necessarijs instructus in Iudicio compareat extracto processui, aut citationi Libellus summarius, clarus, nervosus

sus, distinctus, non articulatus, nisi ita lubeat aut causæ amplitudo & circumstantiæ exigant, inseratur, vel præter supplicam citatione ut materia iudiciali separata extra judicialiter exhibeatur; decretam citationem una cum libello Nuncius per totidem quot citandi exempla à Iudicij cameræ lectoribus aut pro notarijs vidimata more solito insinuabit, ut mature an cedendum an contendendum sit, citatus delibere sub ea cominatione ut actori libellum non inferenti processus minime decernantur, sin transmittere neglexerit, reus nec comparere nec respondere constringatur, minusque contra eum in contumaciam procedi possit, aut debeat.

§. Ad hæc actor pro libitu pro bono suo & litis abbreviatione statim emanato Processu probatoria libello aut conjungar, aut in primo termino exhibeat vel alia via probare paratus probatoria ad rei Responsiones & terminum secundum differre valebit. quæ tamen cum emanato processu extra judicialiter exhibita una etiam cum citatione & libello vidimata re prius insinuabuntur, actor dein in termino aut die præstituto media sufficienti legitimatione intimatum citationis mandatum processus, Libellum, in debita breviq; forma juxta Cameræ ordinationem, p. 3. tit. 13. & Recessum Deputationis Anni 1600 §. sunt etiam so seindt auch ubi de reproductione sermo judicialiter reproducet, quin & in Casu si emanato processui documenta aliaque probatoria causæ & actionis suæ fundamenta adiunxerit aut in primo termino exhibere intendat, omnia ea in vim probationis repetet documentorum recognitionem petens, Probatorijs autem minime adiunctis citationis tamen & libelli quatenus dictum reproductio illi salva & integra.

§. Citato cui iudex pro arbitrio suo consideratis locorum distantis & negotii qualitate terminum ad minus 60. dierum à die insinuationis computandum statuet, in termino non comparente actori permissum sit adversus contumacem & non Comparentem reum

reum: non per viam banni, aut immissionis ex primo aut secundo decreto modos hactenus practicatos, ex nunc vero abrogatos & cassatos sed in contumaciã in causa principali ordinatio modo ad finem usque uti magis volet ad doctrinam Cameralis ordinationis p. 3. tit. 43 procedere.

§. Acta causarum in quibus proclama petitum illico è lectoria ad Cancellariam transportentur, prothocolla completa mensæ resolutionum **den Bescheid Tisch** imponantur, omniaque eo loci pertinentia indies expediantur; omnibus jam à parte actoris in termino reproductionis rite peractis Citatus reus in primo hoc termino comparebit & quia ex citatione libello inserta, atque contentis causæ intra citationis terminum sufficienter deliberare de lite, procuratorem etiam informare simulque ei committere potest, in eodem ad libellum, peremptorialibus Elisivis additionalibus, aliisque omnibus posthac abrogatis solis vero probatorialibus reservatis breviter nervose distincte & clare an & in quo narrata actoris à factore variant specificè & ad punctum quemlibet cum omnibus circumstantiis respondebit, dilatorias & peremptorias quas habet Exceptiones omnes una vice sub pœna præclusionis producet, probatoria si insinuata fuerint suis impugnabit argumentis secundum recessum Imperii, in nostra & Sacri Romani Imperii Civitate Spirensi habitum Anno 1570. §. Ad hæc ordinariæ **demnach sollen die gewöhnliche.** non attento si quid hac in re per proximum recessum Imperii de Anno 1594. §. etsi iam **wiewoll nuhn solche** mutatum aut renovatum sit. Omni tamen fori declinatoria Exceptione reservata de qua in sequentibus §. & reus **vnnd hatt der beflagte.**

§. Quod ob arduitate & amplitudinem causæ citatus omni labore adhibito comparere instructus in causa principali haud quaquam possit permissum se desuper coram deputatis excusare & prorogationem termini, citra tamen circumventionem perere econtra decretæ à Iudice prorogationis causas Iuramento

ramento confirmare paratus erit sed non eo minus tam hoc Casu quam Communiter, reus & respondens exceptiones dilatorias similesque si habeat, in termino primo simul omnes & semel vel in scriptis vel oratenus ordinationi tamē Conformiter producet sub pœna præclusi, & ut ulterius in Causa fiat quod Iuris & Ord. Cam. p. 3. tit. 4. Et per recessum Imp. de Anno 1594. §. in Causa Appellationis in *Appellation sachen* Vers. hac tamen latiori explicatione *doch mit dieser vermerter erklärang* statutum.

§. Ad Actore pro causæ abbreviatione ad documenta, testimonia, Instrumenta, pacta testamentum aut alia probatoria extracto processui inserta ut Citato in Vidimata Copia cum libello tradi & intimari possint, Reus in termino primo excipiet ita tamen ut terminum pro qualitate negotij & distantia personarum Iudex arbitrio suo amplum præfigat. Sin minus & actor ea. primum in primo termino producat reus copias & terminum Respondendi statui libere petet responsurus tamen ut supradictum, ad libellum atque in puncto recognitionis petente actore ad recognoscendum vel diffitendum sub præiudicio ordinario & procuratoris animadversione paratus.

§. Reus in hoc primo termino reiecti, pro arbitrio Iudicis, si quas dilatorias Exceptiones induxerit, nisi relevantes sint, salvis tamen ut supra dictum declinatoriis, in puncto principali eventualiter procedet siquidem de declinatoriis productis primo decernendum, & reus ante decisionem in puncto Competentiæ fori, se in Causam principalem intromittere non tenebitur e contra reus dilatorias irrelevantes in Causæ principalis dilationem malitiose producens pro arbitrio Iudicis, personarum & Causæ qualitate in aliquot marcas auri vel argenti Condemnandus veniet, Causa principali minime suspensa.

§. Cum autem probationum celeritas ab articulis & eorum medio Iuramento dandorum & respondendorum, responsionibus dependeat, sic modus articulandi & Respondendi non ut consuevit, sed ad eos qui

qui

Qui ex libello ducti probatoriales vim & substantiam quæstionis tangant, sine specialium terminorum præfinitione resectis peremptorialibus elisivis & additiõnalibus, partibus, si petant, remanebit, modus super responsiones cavillandi cassatus sit, Iudici etiam arbitrio suo in quavis Iudicii parte ad certum, vel omnes articulos responsiones postulare liberum.

§. De cætero Procuratores partis utriusque in hoc termino juxta Deputationis Recessum de An. 1600 §. haud minus ~~wenigers nicht~~ legitimaciones sive mandata sua sub præjudicio inferant aut desuper cavebunt.

§. Præterea sancimus & volumus ut pars quælibet procurator, advocatusve eius, exceptis tamen Electorum Principum statuumq; Imperii obstrictis actu Consiliariis, quantum lites Dominorum suorum attinet, vel in propria persona vel medio speciali mandato per procuratorem, adversario aut Iudice qualibet in parte Iudicii exposcente Iuramentum Calumniæ præstet, quod credat se iustam fovere causam eaque quæ proponat ac petat non fraudulenter aut malitiose nec ad differendam causam sed tantum necessario faciat, quod veritatem non reticere, verum ad partis adversæ adhibitas positiones, articulos, & ad singulos quidem vere citra fraudem respondere & quam primum ex probationibus alioque causæ progressu suæ litis injustitia constiterit illico desistere, & manus lavare velit, sed ut quilibet, sive pars ipsa, sive advocatus extraneus in specie, quid Iurandum & qui perjurium, ejusque pœna evitanda cognoscat. Sic nos Specialem mandati formulam cum inserto Iuramento concepimus ut posthac longe à Camera distitæ partes advocatique vel sub manu propria aut si scribendi ignari à superiori, Amptmanno loci, persona publica aut in defectum eorum à viris duobus honestis nomine requirentium & præsentium partium, Cum ejusdem expressa mentione, subscriptam formulam hanc in primo termino producant quam productionem a-

ctualis

Etualis Iuramenti ad totam Causam depositio in puncto sequetur.

§. Ob rei contumaciam proclamate petito, licee nomine ejusdem lite producta elapso termino coram deputatis Procurator (ut haectenus non cum minimo periculo factitatum) se insinuet , atque ad proximum mandatum ad contradicendum offerat, tamen eo non attento fiat in puncto proclamatis quod Juris, sin actor in termino emanatae Citationis non compareat contumaxque inveniatur, reus pro libitu, via quam *Ord. Cam. p. 3. titul. 32. §. de actoris Contumacia von des Klegers vngehorsam/docet,* utetur

§ Reo contra libellum actoris juxta dicta excipiente , actor in termino secundo replicans pro necessitate ea quæ Reus negavit , citra onus superflui probabit producendo in hoc termino documenta nisi ante factum eorumque recognitionem in quantum necesse petendo, cum latiori causæ & facti in scriptis exaggeratione ast desuper reum in termino proximo respondere & duplicare oportebit.

§. In casum vero quo pro gravitate & amplitudine causæ ad producta relevamina terminus respondendi & excipiendi prorogatus esset, in hunc terminum contradictio cadet & reus actoris Intentioni respondebit , exceptiones sibi, quas putat servientes, documenta aliaque ad probandum conducibilia producet. Hocque Casu actor, si non tam illico ad contradicendum paratus , in proximo termino tertio contra adversæ partis responsiones causam principalem, exceptiones, Cæteraque in vim probandi adducta procedet.

§ Quod si reus allatam ab actore querelam, quam hic pro sua intentione fundanda utilem, & necessariam duxit, vivisque Testimonijs probare paratus suis in exceptionibus negavit , actor in proximo secundo termino, vel si reo terminus prorogatus , in tertio Commissarios postulabit , servante utraque parte Cameralem ordinationem.

§. Et

§ Et simili Jure, reus, si exceptionem & contradictionem ejus de Jure pro fundanda intentione ab ipso probandam quam & vivis testimoniis probare non tenuit, actor in replica sua neget aut diffeatur; quoad probationem in tertio vel respectivè quarto termino gaudebit.

§ In quem finem utrique patti tam reo quam actori causa aut necessitatis categoricam adversarii responsionem petat, brevis quosdam probatoriales articulos citra superfluitatem & prolixitatem ex substantia libelli vel respective exceptionum colligendi, ante denominationem Commissariorum exhibendi, desuperque responsum petendi sine tamen specialis termini, præfixione, per supra dicta licentiam reservamus, disputationes responsionum tollentes & è contra singulariter ad singulos, si proprium factum tangunt, per verbum verum, aut falsum, si factum alienum credo verum aut falsum, sine appendice pure & simpliciter respondeatur, sub pœna illius vel illorum confessoriorum, & responsionum pro puris acceptandarum; adversæ etiam partis ab ulteriori probatione liberandæ;

§ In puncto probationum impertinentia, minus necessaria & omnia in quibus partes de facto conveniunt, rejiciantur; si utramque partem respectivè probatoriis dilationibus necessario uti contraingeret, quia in Ordinat. Cam. p. 3. tit. 16. §. quod autem *was aber*, provisum, ut pro rerum personarumque qualitate dilatio statuatur & nulli procuratorii absque causæ cognitione & fide de facta adhibitæ diligentia & impedimenti secunda aut tertia decernatur, prorogationes etiam earum per Recessum Disputationis de Anno 1600 §. eis, *ob wohl* in totum sublata, ast ut in quarta dilatione ut jus commune locum haberet sic nil innovamus hac in re hoc tantum statuentes; ut deinceps elapso primo termino dilatorio aut prima dilatione secunda dilatio non nisi cum causæ cognitione juxta dicta tertia vero secundum jus commune hætenus in quar-

ra observatum, decernatur. Si de jure finium pas-
cendi, venandi similibusque controversia ocula-
rem simul requirens inspectionem; ab utraque par-
te ad meliorem judicis informationem, rita deli-
neatio producat.

De cetero est Ordinationis tit. 16 & §. penult.
servandus, ut postquam partes ad probandum ad-
missæ, alias materias juridicas producere iis mini-
me liceat, nisi præviis illis probationibus aut ob-
graves urgentes Causas Decretum Licentiæve Præ-
sidis Assessorisve accedat. Actor si probationi se
haud quaquam obtulerit, vel Præses Assessorisve
eam minus necessariam ex productis & processu
ducant; ad respondentis exceptiones in hoc termi-
no breviter submittet. Deputati alias Commissa-
rii examinatis testibus ad quemlibet articulum &
interrogarium juxta Cameralem ordinationem,
Rotulum dictorum & depositionum testium adhi-
bito adjuncto vel Notario qualibet vice ita conci-
pient, ut cuivis articulo probatorio omnium & sin-
gularum testium depositiones statim subnectant,
quemlibet articulum repetitum dicta omnium &
singularum testium nominatim sequantur; ut sta-
tim Judici in propatulo sit, quid quisque testis su-
per quovis articulo deposuerit atque posthac ex-
tractus labori parcat.

Interrogatoria criminosa & quæ turpitudinem
respondentis continent sub pœna arbitraria non
formantur; termino probatorio effluxo actor (reus
etiam respective:) si contra probavit in quarto ter-
mino ordine ad procuratorem ejus veniente dicta
testium à se productorum publicari petet, alia Jura
& documenta cum copia producens sed terminus
proximus ad contradicendum adversæ parti rema-
neat quæ & per generalia statim eodem vel proxi-
mo termino contradicere poterit, servata hac in re
Cameraali ordinatione.

Ut & hoc Casu quo actori probatio non deman-
data, vel minus necessaria, reus ad actoris libellum

in hoc termino in scriptis respondebit concludente & submittente ore tenus de super utraque parte eodem vel proximo saltem termino.

§ Et cum potissimum iudicis subster arbitrio in quo & quantum testibus examinatis, eorumue dictis fides habenda inque ea re sæpius contradictiones & replicationes ex superabundanti contra Recessum Deputationis de Anno 1600. §. postquam cuique *Nach dem jedem* &c. ad prolongationem tantum processus allata, Sic volumus & censemus hisce serio, ut partes publicatis attestacionibus in duobus scriptis & sic quisque litigantium uno submittat scripto; Ut scilicet attestacione judicialiter prolata respondens intra terminum impetratum in quinto termino (qui pro rotuli magnitudine, attestacionum & causarum circumstantiis statuentur:) numerando à die quo copiarum dictarum attestacionum ex Camera Cancellaria ad solertem instantiam tradita, contradictiones suas, exceptiones, cæteraque omnia quæ habet, producat;

§ Similiter ad respondentis exceptiones aliaque adducta actor in proximo termino sexto intra tempus statutum aut impetratum sub præiudicio præclusionis viæ replicam suam cum conclusione & submissione in scriptis producat; Utroque ita litigantium in hoc termino & scriptis & ore submittente, salvo tamen iudicis arbitrio & cognitione, an pro causæ statu actori vel reo finalis terminus sit statuendus.

§ In Causis Appellationum Ordinationis Cameralis parti tertiæ rit. 31 & Reformationi factæ in Recessibus Imperii & Deputationum in tantum inhaeremus, Ut Appellans in primo termino per Procuratorem mandatum habentem brevibus verbis emanatos Appellationis processus reproducat, formalia eius cum exhibitione actorum aut instrumenti Appellationis & documenti requisitionis illico iustificet; & si ab interlocutoria non habente vim definitivæ appellatum fuerit; loco libelli ap-

pellatorii instrumentum seu scedulam Appellationis ore tenus vel in scriptis sub solito præjudicio non tantum reproducat, sed & appellationis ab interlocutoria instrumentum seu scedulam appellationis in totidem, quot appellati, per Notarium copiis vidimatis, Ut in termino ad contradicendum parati compareant; eisdem una cum Appellationis, processu insinuari faciat; in puncto Compulsorialium inhibitionum & attentatorum ad pœnam aut via alia procedens.

§ Si quid contra emanatas inhibitiones actitatum aut attentatum fuerit, quod Notorium aut in continenti probari possit, ad id revocandum post hac ad instantiam Appellantis etiam extra judicialiter mandata decernentur, supplicante ejusque supplicia ad judicialem processum non prius admittenda quam in dicto puncto executio peracta fuerit;

§ Sic Procuratores sub pœna expensarum prolongati processus, partes vero sub pœna desertionis Compulsoriales una cum citatione petere tenebuntur absque ulla in primùm terminum dilatione, illique processibus inserti cum eodem insinuantur, ut Judex a quo rationes suas decidendi subfigillatas cum actis prioribus sub pœna duarum marcarum auri puri ad Cameram mittat;

§ Et etsi sententiam ab Universitate vel Collegio Juridico requisiverit, siquidem Collegia Juridica in communicando sententiam semper desumptas ex facto rationes decidendi breviter annotare & ad requisitionem Judicis à quo citra exemptionem exhibere & tradere oportebit, quæ singulari ad hoc destinato scrinio, cujus alteram Collegium, alteram clavem Lector detinebit, usque dum Lector is opus habeat, reservabuntur, non eo minus Appellans sub pœna desertionis illico appellatione publicata ante lapsum 30. dierum à die interpositæ appellationis numerando à Judice inferiore acta priora postulabit, conscripta solvens debite redimet, vel ad minus requisitionis suæ fidele testimonium

nium cum actis in primo termino producet; At Judex à quo citra moram editionem actorum haud compulsorialibus cautione tamen solutionis servata promovebit, acta prima occasione edet sin mora ejus aut dilatio ex proposito aperiatur, contra eum ad pœnam in Ord. Cam. 2. tit. 31. § nam etiam, &c. *Dann auch / &c.* statutam 20. marcarum auri puri procedendum erit;

§. Adhæc acta priora à Judice inferiore in præsentia partium, si velint, aut eorum Procuratorum mandatum habentium introculabuntur & deinceps reclusa semper & subsignata proferentur, si contra actum fuerit, partesque ea in forma susceperint & produxerint, Non minus Judex à quo, quam pars acceptans & producens arbitrio Judicis punietur,

§. Appellans tamen, præter hæc in termino à Judice prioris instantiæ statuto acta requirere, & requisitionis documentum sub præjudicio absolutio- nis edere debet.

§. Ad celeritatem processuum & resectionem omnium inutilium prolixitatum in Causis appellationum oblongus per articulos libellandi modus ex nunc cassatus sit, atque Appellans gravamina Appellationis summarie & articulatum diducta una cum supplica pro processibus exhibebit, in quibus juxta commune Anno 1575. emanatum & Anno 95. per Visitatores Confirmatum Conclusum non obstante Recessu Deputationis de Anno 1600 §. sunt, &c. *Es seind / 114.* &c. speciatim primo in quo se gravatum arbitretur, secundo quid melius probare, vel tertio de novo adducere intendat; explicabit, atque hæc gravamina seu Appellationes causas in tot copiis ordinatis (ut supra dictum) quot citati sunt cum expressione numeri certi & litterarum in citatione insinuari curabit.

§. Ubi vero Appellans nullas causas vel gravamina appellationis, prout ipsius stat voluntati, producere, sed simpliciter ad acta priora submittere & concludere velle, id ipsum in supplicatione pro-

processibus memorabit; ut eisdem inseratur, & appellatus ad illius notitiam in primo termino se debite defendere queat; litigantium quisque aut eius Advocatus Procuratorve acta omnia omnia Judicialia primæ Instantiæ per Copias ad necessariam sui omni in casu defensionem diligenter servabit; cum maxime acta à Judice à quo edita ad Judicis superioris informationem servire debeant; hinc tamen excipiendæ partes, quæ jam actu ante publicationem Imperialis hujus Constitutionis Coram Judice inferiore in lite versantur, nec acta copialiter reservarunt, aut commode à Judice impetrare haud potuerunt, ast per sententiam gravati ad nostrum & Sacri Imperii Camerae Judicium appellare constringuntur, quo casu congruum servandum discrimen; & partibus earumque procuratoribus indulgendum, ut actis prioribus reseratis, an completa necue sint, revidere & pro rerum statu ultiores Compulsoriales petere possint;

§. Quod si causa vel adeo gravis & ampla, vel partes hujus paupertatis, ut singulorum in Judicio productorum & actorum in Judicio productorum & actorum copias sibi comparare, vel ob mortem Advocati, aliaque legitima impedimenta fideliter probam Appellans in tempore gravamina edere haud valeret; Judex pro arbitrio suo ad terminum primum vel pro circumstantiis causæ ulteriorem dilationem concedet;

§. Adhæc Appellans in emanatione & insinuatione processuum ita sub desertionis pœna laborabit, ut insinuatio minimum intra quatuor ab interposita appellatione menses infallibiter fiat; & sic à tempore insinuationis duo menses restent ad fatalia introducendæ appellationis, intra quæ Appellatus secum de lite & sui defensione deliberare possit, quæ fatalia posthac non nisi justa ex causa & necessitate, ultra duos aut tres menses tamen nunquam prorogabuntur.

In quem finem Nostros Camerales Judices Præsides,

fides & Assessores hisce serio commonitos volumus ut pro processibus presentatas supplicas citra moram expediant, Cancellariæ Administratorem & Magistrum Nunciorum sub pœna legitima, Nuncios sub privatione officii adstringant, ut tribus, diobus, aut uno processu ad viam unam suscepto, ilico itineri se committentes insinuationem peragant, nullatenus vero, ut ante sæpius factum, plures processus vel propriam occasionem cum causarum dispendio expectent;

§ Si appellatus formalia Appellationis impugnare & exceptiones non devolutionis, disertionis, similesve opponere intenderet, eas conjunctim in primo termino in scriptis vel ore tenus studiosa brevitate, modo & forma, juxta doctrinam Ord. Cam. tit. 32. in princ. & §. 1. & Recessum Depurationis de Anno 1600. §. **Wir setzen ordnen vnd wollen auch/ &c.** Statuimus Ordinamus & volumus, &c. infallibiliter sub præjudicio Recessus Imp. de Anno 1594. §. **In appellations sachen aber/ &c.** In causis autem appellationum, &c. exhibebit, procedendo dein ulterius in causa, ut supra de dilatoriis dictum & sancitum

§ Casu quo una cum emanatis processibus Appellationis querelæ vel gravamina exhibita fuerint, eadem Appellato cum insinuatione processus in copia fidei, prout supra in causis simplicis querelæ statutum communicabuntur. Atque in hoc primo termino vel pure, si contra formalia, & devolutionem exceptiones, aliæve dilatoriæ desint in eisdem instructus in eventum una cum dilatoriis exceptionibus, contradictionibus in puncto gravaminum, etiam litis contestationem, omniaque sua exhibebit, juxta tenorem præallegatorum Recessuum de Anno 1570. §. in cæteris alias, &c. **Sonsten in anderen/ &c.** juncto §. sequenti, cui consequenter, &c. **Daben es Nachgehendts/ &c.** & de Anno 1594. §. in Causis Appellationum, &c. **In Appellations sachen.** in Appellatione ab inter-

locutoriis vim definitiva non habentibus Appellatus exceptionibus, contra formam Appellationis devolutionemve, aliisque dilatoriis in eventum litis contestationem semper adjiciet;

§. Appellante nil novi, sed tantum acta prioris instantiæ loco gravaminum repetente, Appellatus in hoc primo termino ad eadem acta illico submitteret concludens, nisi novi quid exhibendum habeat;

§. De cætero quo ad secundum & sequentes terminos inhæremus Ordin. Cam. p. 3. tit. 32. 33. & supra in causis simplicis querelæ allegatis & reformatis,

§. Æque decisioni Recessus Deputationis de Anno 1600 §. sit in hoc, &c. *es sene in dem / &c.* & ibidem allegatæ ordinationi p. 3. tit. 33. §. in casum autem, &c. *Im fall aber / inhæremus*, Ut secundum jus commune non tam ante non deducta deduci, & non probata probari quam deducta & prius probata, latius & melius in hac secunda instantia deduci & probari queant; hac tamen limitatione & forma, Ut Appellans in reproductione processuum, de qua supra, prius juret se illud, quod jam novi producere vult, in prima instantia latuisse, aut proferre haud potuisse, vel illud ad causam nil conducere judicasse; Jam autem se arbitrari, id causæ suæ servire, eamque promovere, idem Appellans præstabit, si in secunda instantia novi quid adducere tenet;

§. Licebit etiam partibus indifferenter eorum quæ in priori instantia prolata, veritatem & facti circumstantias explicare, latius deducere & probare.

§. Eatenus partes causam coram Judice à quo insinuare & deducere poterunt, quin insinuabunt & deducunt, ut si media appellatione ad Nostrum & Sacri Imperii Camerale Judicium devenerit, acta prioris instantiæ in processuum abbreviationem loco gravaminum & litis contestationis

utrim-

utrimque repetant, desuper in causa submit-
tendo.

§. Tempus ad excipiendum contra mandata si-
ne clausula posthac in primo termino reo ejusve
procuratori petere haud licebit, sed de reali parti-
tione doceat; vel quas exceptiones sibi competere
arbitretur, realiter exhibeat; quod si referentes eas
ut irrelevantes & frivolas ideoque rejiciendas judi-
cent, ulteriorem terminum contradicendi statuere
haud opus erit, sed reus per sententiam parere co-
gatur, moderato à Judice pro loci ratione termino,
nisi in puncto partitionis alter terminus statuendus
esset; quo casu juxta Recessum Deputationis de
Anno 1600. illico primis paritoriiis non tantum de-
claratio pœnæ eventualiter adjungi, sed & arctio-
res in eventum non factæ partitionis citra ulterio-
rem implorationem ex Cancellaria extradi de-
bent;

§. E contra ad replicandum contra exceptio-
nes & contradictiones relevantes, actor in secun-
do impetrato termino seu tempore per interlocuto-
riam admittetur, Vel Judex ex officio, si tempus
non petitum, vigore Recessus Visitationis & De-
putationis in puncto sub & obreptionis terminum
ad replicandum statuet; qui in quantum possibile
restrictus sit, sed ultra replicam, salvo tamen Judi-
cis arbitrio nil aliud admittendum,

§. Præterea reus omnia jura sua in primo termi-
no in exceptionibus sub præjudicio consueto simul
edet; cassata duplica, novisque, prolatis, nisi in re-
plicis quid novi, deductum reum ad duplicandum
commoverit, aut hic juraverit, ignotum sibi illud,
quod producat, hætenus fuisse; & jam primum in-
notuisse, quo casu etiam actor in suis defensionibus
ulterius audiendus.

§. Supplices omnes narrata sua protinus mo-
do quodam firmabunt, ne Referens in decernendis
processibus malitiosè circumveniat, Mandata
etiam sine clausula in quatuor tantum casibus, cau-
sis

sis pignorationis de relaxandis captivis ac aliis in Ordinat. Cam. & Imperii Constitutionibus enumeratis casibus, non vero aliis decernantur, adhibita semper diligenti observatione circumstantiarum & requisitorum:

§. Sed an Impetranti ad causæ decisionem incumbat probare à principio narrata sua; an vero impetratus sive reus suas allegatas exceptiones sub- & obreptionis verificare teneatur? id ipsum Judicis arbitrio & dispositioni relinquimus, qui pro statu causæ & circumstantiis ad informationem servientibus secundum jura judicabit, cui onus probandi imponendum sit;

§. In mandatis cum clausula reus loco hactenus consuetorum causalium articulorum brevem, nervosam, & summariam demonstrationem Juris sui in primo termino vigore Recessus Imperii de Anno 1594. §. cum etiam circa mandata cum clausula, &c. **Dweil auch** circa mandata cum clausula, &c. de novo sub præjudicio judicialiter exhibebit, utque eo citius meliusque causam examinare queat, impetrans semper supplicam pro Mandato eidem in Copia includet, si jam reus exceptiones & contradictiones suas, cur Mandato parere non teneatur, juxta dispositionem dicti Recessus Imperii de Anno 1594. §. cum etiam circa mandata cum clausula, &c. **Dweill auch** circa mand. &c. in primo termino exhibuit; Impetrans his vel in eodem termino per generalia, (si irrelevantes iudicet;) contradicet, vel assumpto tempore & termino proximo secundo replicabit, è contra reus in termino tertio pro velle duplicabit, concludens; rejectis regulariter triplicis, nisi arbitrium & consensus Judicis interveniat;

§. Quod si examen testium instituere, aut alia probatoria adducere, necesse foret; processus nihilominus judicialesque termini observabuntur, ut supra in causis simplicis querelæ mentionatum, salvo tamen per omnia Judicis arbitrio, & causæ, circumstan-

cumstantiarum, gravitatis & necessitatis exigentia;

§. Camerales Judices, Præsides, & Assessores Nostri Cæsarei & Sacri Imperii Cameralis Judicii diligenter curabunt, ne qui remedio Legis diffamari abutantur, sed hac in parte dispositio tam juris communis quam Imperialium Constitutionum observetur & juxta eam citatio ex Lege diffamari non decernatur, nisi diffamantes in specie nominati & de diffamatione (priusquam citatio decreta) Camera scripto aliisque probationibus fides facta fuerit; processibus decretis, diffamationeque legitime probata Causa principalis ad Judicem competentem remittatur;

§. Hactenus petiti & impetrati termini in quantum possibile abbreviabuntur & non facile ultra quatuor menses prolongabuntur;

§. Advocati & procuratores sub juramento & officio suo in ullo termino nec frivolas exceptiones sive quo ad causam principalem sive alia; nec irrelevantes frustratorias similesve aut ad prorogandum aut ad causæ remoram & suspensionem exhibebunt, sub pœna expensarum suspensi processus atque speciali mulcta Judicis arbitrio statuenda, quam pœnam mulctamve & partes incurrant, si ansam præbuerint, Atque ut in hac re, ita & an Actor legitimam agendi causam vel non habuerit; Camera Judices & Assessores exacte observabunt condemnantes eam pœnam temere litigantium pro qualitate causæ & circumstantiis designanda, qui citra legitimam causam litem susceperit;

§. Judex autem ei, quem pœnam mulctamve incurrisse judicat: statuet citra novum processum Nostri Cæsarei & Sacri Imperii Cameralis Fiscus terminum solvendi sub comminatione dupli, realisque executionis & si paritio solutionis in termino non doceatur, executio cum declatione pœnæ dupli decreta. vel Magistratui loci, vel si imme-

diatus est, status Principi directori Circuli commissa, uti in puncto Executionis statutum, illico expedienda erit;

§. Prout etiam extra hunc casum Magistratus quilibet, sub quo condemnatus est possessionatus, implorantem Fiscum nostrum Cameralem exhibitâ pœnæ declaratoria ad solutionem breviam & auali executione adjuvari tenebitur.

§. Diversitatem ordinarii & extraordinarii præfixarum ordinis hisce in totum cassamus, atque in unum novarum contrahimus ordinem; ad tollendam autem confusionem ne causis privilegiatis præjudicium fiat, tres hebdomatim dies, mane à septima ad decimam, post meridiem à prima ad quintam, de hyeme duabus horis demptis in recessum veniant, pro secundo inferiis canicularibus aliisque vacantiis, exceptis festivis mane Assessoriibus ad Consilium vocatis minimum causa moveatur, tertio procuratoribus certum modum exhibendi libellos & defensiones, hac forma Assessores statuunt; ut si progressus causæ doceret, pluralitatem audientiarum haud esse necessariam, sed quibusdam diebus mane omitti posse, atque ordinem à summo ad imum procuratorum, si non indies, paucis saltem & ad summum sex diebus decurrere; sic Camerae Judices, Præsides, & Assessores id proxima visitatione declarabunt, atque una cum Visitoribus moderari studebunt, ne quis multitudine audientiarum ultra necesse gravetur, aut in aliis impediatur negotiis, salvo tamen & illæso ordine; Et cum continuæ audientiæ, matutini judiciales actus Assessorem forsan gravarent, atque tum in observanda quam faciunda relatione impedirent; quia sæpius quem ordo attingeret & ab incumben-
tibus officiis diverterent, hinc in futurum ad respectum & auctoritatem iudicii nostri semper ex quatuor Præsilibus unus antemeridiem (nisi proxima Visitatione quid consultius visum fuerit) absque ullo Assessore, at post meridiem uno aut duobus

duobus Assessoribus assumptis hisce audientiis præsidebit;

§. Etsi nos jam ea ducimur fiducia ut si audientiæ posthac Ordinariæ & procuratoribus certus modus oralis propositionis præscriptus, non tam assumpti quam statuti termini judiciales ut hæcenus factum, eludantur, verum producta & judiciales actus debito tempore exhibeantur.

§. Quia tamen ex hac parte non sat certi sumus, fierique potest, ut si ordine à procuratore devoluto intra paucos dies susceptus aut præfixus terminus cedat; simulque præsumendum necessaria à partibus eidem ante devolutum ordinem transmissa esse, tamen ab eodem in sui compendium & causæ remoram reservata sint; & ex hinc omnis generis pericula ad processus dilationem procuratores excogitare possent; ideo procuratorum quisque suis instructus necessariis, ea ex juramento & officio suo durante ordine, etsi terminus haud quaquam cessit, exhibebit, ni pœnam retardatæ litis proprio ære luendam convictus incurrere velit;

§. Similiter si procuratori terminus ad agendum cessit, atque Interim priusquam ordo eum attingat, adversæ partis procurator suis instruat, incumbet eidem sub præjudicio necessaria exhibere, nec ad elusionem judicialium terminorum sibi longius reservabit;

§. Et cum processus Fiscales in tantum sint privilegiati, ut ad celeriolem decisionem pro posse promoveantur, in eumque finem nostro procuratori Fisci juxta Cam. Ord. p. I. tit. 17. §. in audientiis ordinatis, &c. *in den ordentlichen* audientien, &c. ante omnes procuratores primo & quoties vult agere permissum, sic partis adversæ procuratorem (sive in contumaciam agat Fisci procurator, sive non,) paratum ante termini lapsum haud expectato ordine suo sua exhibere oportebit.

§. Prædicto nostro Cæsareo & Sacri Imperii Camerae Fisco Judex Cameralis Præses & Assessor

res juxta Cam. Ord. p. i. tit. 16. duos, Catholicæ unum, alterum Augustanæ fidei Assessores denuo, ut olim consuevit; adjungent; Hisce etiam Judicem, Præsidem, Assessores, Procuratorem Fisci & Advocatum ad firmam eorum observantiam, quæ de Fisco nostro in Ord. Cam. ac aliis Imperii Constitutionibus, maxime in præmemorato tit. 16. & Deputationis recessu de Anno 1557. §. cum deliberate ordinatum, &c. *Nachdem wohl bedachtlich verordnet* &c. statuta, serio commonemus; Præcipue vero Fiscalis noster ex officio etiam citra implorationem causas exemptionum urgebit & promovebit;

§. In casum insperatum quo per has ad unum tendentes dispositiones maxime ante- & postmeridianas audientias judicialis procuratorum ordo ad celerem cursum haud deduci & conservari quiret; Mandamus Camerae Judicibus, Præsidibus, Assessoribus, & vigore hujus licentiam damus, ut de certo modo libellos scriptos ceteraque judicialiter producendi in termino ad certam horam, aut coram deputatis aut extrajudicialiter præsentente Proto-notario, Notario, Lectoreve, inter se conveniant, concludant & publicent, atque huic usque ad proximam Visitatorum |Conventusque Generalis Imperii vel ratificationem vel reformationem inhæreant.

§. Hoc extrajudicialiter producendi modo servato minus necessariæ antemeridianæ audientie maxime canicularibus, aliisque feriis erunt sed vel moderandæ vel tollendæ;

§. Ad penitus rescandos & emendandos Procuratorum, Advocatorum & partium errores, disturbia, modos & circumventiones inventas pro manutentionia possessionis rei litigiosæ lite pendente; Ordinamus, statuimus, & volumus, ut ad omnium horum resectionem & cautelam Procuratores Advocatique deinceps juxta nostram sup. in puncto libellandi & respondendi sancitam ordina-

tionem

tionem summarie & simpliciter factum causamve narrent; disputationes & allegationes juris ut potissimum causam intricantes ac gravantes, & quæ causæ haud inserviunt, sub pœna arbitraria minime inserant, ad marginem vero unum alterumve juris textum vel probatos scriptores qui in terminis terminantibus ea de re scribunt, allegare; consilia etiam juridica & consultationes præmissa facti specie cum rationibus dubitandi ad formam relationis exhibere licebit, quæ tamen nec in referendo nec in votando normam præscribent, nec quantum ad factum ullatenus observabuntur;

§. Adhæc cum hucusque præjudiciales juris termini ad partium summum damnum & voluntariam processus remoram observati non sint; deinceps tam Advocati & Procuratores quam iudex ipse Cameralis ordinationis & Constitutionum Imperii rigorosi observatores erunt, si incuria partium tempus currentis termini cesserit, nec à solito præjudicio salvatum, illico præjudicium illud ad effectum deductum parti negligenti nocebit si pars ante lapsum termini præjudicialis vigilans impedimentum legale allegaverit, probaverit, vel mandatis, maxime de solvendo ex parte actualiter paruerit, cum ulterioris dilationis petitione, tum brevis terminus medium priorem adæquans ad decendum de plenaria partitione statuatur;

§. Pari modo pro tertio quia oblongi Procuratorum recessus audientias contra Imperii Recessus, Visitationis memorialia & Decreta universalia non parum prolongant, & ex hinc collectus Procuratorum ordo violatur, etiam procuratores statuta desuper, pœna partim non terret, partim à pedellis non exigitur, quandoque solutam à partibus reexigunt; Hinc volumus & ordinamus Procuratorem deinceps delinquentem pro prima in marcam argenti, pro secunda, tertia, quarta, & quinta vice arbitrio Judicis in duplum aut ultra puniendum; nec in hisce mulctis sententiarum publicationem, expectan-

spectandam, sed ejusmodi longos recessus à Notariis & Proto-Notariis; quorum erit indies prothocollum in Consilio exhibere; in audientiis illico prothocollandos esse; & mulctam commissam hebdomatim per decreta extrajudicialia delinquenti intimatam Pedellus ad id specialiter juratus realiter exiget, quod si hisce procurator nondum cautior factus actus illos reiteret cessante arbitrio judicis degradationem actualem, vel etiam pro causæ exigentia omnimodam amotionem expectabit, quas binas posteriores pœnas etiam contra eum, qui mulctam illam à principali reexigit, præter renumerationem taliter mala fide exactarum mulctarum irremissibiliter militare volumus.

§. Ad cavendam omnem processuum retardationem quæ ex morte partis alterius ante sententiam ab relictis hæredibus procuratoribusve citra citationem ad reassumendam litem se non qualificaturis causari posset; volumus posthac mandata procuratoria à litis ingressu in hæredes simul concipi nemortua parte altera nova citatione hæredum ad reassumendam litem opus sit, sed producto judicialiter mandato suo procurator ad finem usque litis permanebit, in quem tam definitivas quam interlocutorias, si hæredes adhuc innominati, sententias judex concipiet, & feret, absque eo quod procurator obstrictus sit ad summum intra tres menses à die scientiæ mortem principalis sui, nomina item relictorum hæredum ad Cancellariam referre, quo formalius singula concipi & actitari possint;

§. Cum & quinto procuratore mortuo aut officio functo partes de causa dissidentes novi procuratoris constitutionem multis annis differant, quin sæpius novis citationibus ad reassumendam litem sint compellendæ, hoc ipsum emendantes posthac in litis ingressu substitutionem in mandato in casu mortis in alium procuratorem citra tamen solarium fieri

fieri mandamus, qui in casibus prædictis absque ulteriori constitutione processum retinet, & promovebit; parti tamen vel factæ substitutioni stare vel ad summum intra duos à die scientiæ menses novum constituere procuratorem liberum sit, nec eo minus tempore illo substitutus litem prosequatur, iudexque pronuntiabit, pars etiam pro ea opera ex æquo satisfaciet; in casum præmortui substituti de quo per procuratorem principalis mature certiorandus erit novum dictus principalis indilate substituere debebit.

§. Sexto quia in notabilem processum remoram specialia procuratorum mandata ad defendendum tantum concepta cedunt, vigore quorum ab activis se causis excusant, ideoque novas ad reassumendum citationes sollicitare necessarium sit; hinc in futurum specialia eiusmodi mandata prohibemus, sed generalibus mandatis procuratorum personas legitimari, his etiam Comitibus desuper conceptam formam proximæ Camerali Ordinationi inferendam sub certa pœna observari volumus, ex causis tamen urgentibus specialiter causam substituto committere principali licebit, requisitum vero à jure aut praxi mandatum speciale, cum generali vel suo tempore citra moram sub præjudicio exhibendum erit;

§. Adhæc procuratores producentes recessus aut in scriptis terminos simpliciter eorum intimationes cum petitionis summa sub pœna in puncto tertio statuta referent, recessus vero ipsos ex adverso procuratori aut substituto ad informationem communicent, vel initio ordinis sui eosdem producant, ut ab ex adverso in scriptis loco oralis debite responderi possit.

§. Octavo prorogationibus prorogationum prohibitis regulariter non nisi semel prorogationem edocto tamen specialiter legitimo impedimento, sollicitari coram deputatis tantum concessum sit;

C

§. Er-

§. Errores disordinem & defectus maxime actorum prothocolli, & alios; qui in Camera Cancellariam aut Lectoriam irreperunt tolli, re emendari, ne etiam status nimis taxis sportulisque graventur. Elector Moguntinus ut Archicancellarius cui vigore imperii Constitutionum & observantiarum Ordinatio & Visitatio Cancellariae & Lectoriae incumbit; pro sua singulari in imperium zelo & jam & infuturum curabit & qualificatis personis exornatas esse media visitatione providebit;

§. Camerales item Iudices, Praesides & Assessores salutarem iustitiam administrantes tam statutis & consuetudinibus quam Imperii Recessibus juri communi, & Ordinationi Camerali se conforment, primas instantias & Austragas in decernendis processibus observent, contra acta cassent, violatores primae instantiae debitis poenis pro arbitrio iudicis subiiciant, non faciles sint in decernendo processus subditis contra superiores, sed de super prius informationem requirentes, que in Recessu deputationis de Anno 1600 de partibus pauperibus cauta, eadem de subditis quam diligentissime observent.

§. Et haec tam in causis mandatorum & simplicis querelae cum civis subditusve contra superiorem directe actionem intentat, quam etiam illis causis observanda venient, quae certi status communem policiam, tribuum aut opificiorum jura & statuta concernentes per viam appellationis ad Cameraam protrahuntur, ut prius quam iudex processus decernat cujusque loci Magistratus & status publici interesse circumstantialiter bene ponderet; nullas in eiusmodi causis inhibitiones facile concedat; verum eiusmodi causam, si opificiorum aut tribuum legibus & rationi & Imperiali constitutioni conformibus obversetur, ut Magistrorum & famulorum diffamationes iniuriaeque graviter in Imperio prohibita, caeteraque incommoda

moda evitentur, ad iudicem loci, cuius est statuta
talia pro temporum aliisque circumstantiis revo-
care, & mutare, remittat;

§. Quod de cambiis nundinarum tempore in
Emporiis frequentibus mercatorum praxis & juris
consultorum doctrina edocet, ut in eis parata ex-
ecutio intra horas viginti quatuor vel dies paucos
facienda obtineat; idem nos (ne creditores ex so-
la debitorum morositate quandoque tam credito
quam honore, fide, lucrove cadant) approbamus
taliter, ut in his causis Iudici primæ instantiæ per-
missum appellatione aut provocatione non ob-
stantibus pro causæ statu sive caveat creditor sive
non media executione solutionem urgere & per-
cipere.

§. Post maturam una cum statibus ponderatio-
nem oblatis Nobis Anno 1643. ab Assessoribus
medii seu argumenti, de superque circumstantia-
lem deliberationem, qualiter appellationum ad
Cameram copia præcaveri, via item ad frivole
appellandum recludi possit, neque altera partium
petulanti motu vel suppressere vel differre iusti-
tiam allaboret, tandem in eam Nos resolvimus vo-
luntatem & mentem severe etiam his commonen-
tes, ut Electores & status eas qualificatas personas
suis præficiant tribunalibus, de quarum æquita-
te & iustitia in judicialibus & arduis causis nullus
diffidere queat, aut ideo ad Cameram appellare
cogatur,

§. Quod si in causis appellationum ad Ca-
meram defectus quidam vel circa tribunal aut
administrationem iustitiæ, vel alias in facto
facti verum repertum fuerit per iudicis impe-
ritiam, negligentiam corruptionem vel
malitiam in præjudicium & damnum alte-
rius pronunciatum & iudicatum esse; non
tam contra in culpa superiorem quam eiusdem
Commisarius certa multa per fiscalem
C 2 nostrum

nostum Cæsareum exigenda debite procedendum
veniet;

§. Adhæc iudex primæ instantiæ partes in cau-
sis dubiis tum in ingressu processus & litis conte-
statione, tum in quacunque iudicii parte quibus-
vis oportunis mediis in persona etiam composito-
ris amicabilem concordare, annosos item & sum-
ptuosos processus tollere studebit, prius tamen se
in causa informari petet, id sollicitè attendens, ut
pars injustam manifestè fovens causam compositi-
one hac non gaudeat, altera per eam non gra-
verur, aut citra eius voluntatem iustitia diffe-
ratur,

§. Tertio deinceps statuum privilegia de non
appellando strictè observari in hunc etiam finem
tabulam statuum privilegia de non appellando
continentem inque curia appensam renovari, ei-
dem privilegia tam ad certam summam limitata
quam illimitata cum formalitatibus suis inseri, at-
que ad meliorem Iudicum Præsidium & Assessorum
Cameræ notitiam observantiamque in curia pu-
blice asservari volumus.

§. Quarto summam appellabilem antea trecenten-
torum florenorum ad quadringentos daleros Im-
periales, in redituum vero processibus, qui juxta
Imperii Recessum d- Anno 1600. summam appel-
labilem duodecim florenorum continebant, in fu-
turum ad sedecim daleros Imperiales augemus &
ordinamus, salvis tamen per omnia statuum juri-
bus & privilegiis.

§. Cum hoc tamen additamento, ut in casu sum-
mæ non appellabilis aut ad cameram non devolu-
tæ causæ partium Iudex competens debite implo-
ratus & requisitus acta completa juxta Recessum
Deputationis de Anno 1600. presentibus partibus
aut procuratoribus in rotulata (citra marginalem
recommendationem) certis impartialibus Iuris-
consultis revidenda tradat, ad universitatem aut
collegium Iuridicum impariale remittat, Consi-
lium

lium de super iuridicum requirat; statuum tamen juribus, privilegiis statutis & libertatibus in suo robore manentibus.

§. Et ne ob mediorum defectum quis jure aut eius subsidio destituatur, Ordinamus & volumus si appellans informatione Magistratus aut judicis inferioris sub quo possessionatus careat, aut si speciale perjurii periculum non subsit, & medio juramento probare possit facultates suas non excedere duo millia florenorum, sitque per sententiam in trecentis florenis capitalis gravatus, ut processus eidem decernantur, fiatque in causa quod juris.

§. Horum autem privilegiorum de non appellando ad certam summam limitatorum augmentum à Nobis ut Romanorum Imperatore à quo gratiarum omnis thesaurus descendit petere penes Status erit, quo prævio nostrā pro causa circumstantiarumque statu resolutionem & dispositionem desuper expectabunt;

§. Verum cum Ordinum privilegia magna ex parte ad certum florenorum numerum sint concepta, hinc visitatio proxima communicato prius juxta observantiam Assessorum consilio florenos in Imperiales thaleros numero certos reducet, & nos ad petitionem Statuum deinceps in concessione privilegiorum de non appellando, electionis fori & similium (quæ partim ad exclusionem seu limitationem jurisdictionis imperii, partim in privilegiorum antiquorum ordinum aut tertii præjudicium cedunt) necessitatem paterne considerabimus, simulque privilegiorum primæ instantiæ vel Austrægarum specialium in eos, qui hætenus non gavisi, concessionem reservabimus.

§. Adhæc sexto si in privilegiis juramentum calumniæ requisitum fuerit, illud appellans ipse, aut Comes aut Baro inter cessatus satis conditum per procuratorem sub præjudicio causæ in iudicio inferiori præstabit, nec Camera oblationem eius re-

cepter; verum iudex a quo appellans citra moram admittens brevem iurandi terminum statuet, similiter requisitæ in privilegio cautioni coram iudice prioris instantiæ intra tempus statutum sub præiudicio satisfiet.

§. Cum iam septimo solum iuramentum calumniæ de non frivole appellando à privilegio requisitum præter processum coram iudice ad quem una cum mandato speciali tam principalis quam Advocati in termino reproductos deponent, ad detractionis pœnam evitandam; ut tam principalis quam Advocatus appellationis de justitia vel iniustitia causæ commoneantur, dicto iuramento hæc clausula salutaris inseri debebit, quod de novo deducenda, quæ jam inciderunt aut posthac incident, in prima instantia eum latuerint, aut proferre nequiverit, aut parum ad causam facere judicaverit; ast jam causæ servive arbitretur; sicut substitutus in locum advocati pendente lite mortui vel mutati habita prius ex actis informatione dictum appellationis iuramentum præstabit; ita & defunctæ partis successor idem repetet;

§. Sin octavo decretis & reproductis appellationis processibus in puncto devolutionis constet ad Cameram ob causas in jure non fundatas appellatum esse; non rantum causa ut non devoluta ad prioris instantiæ iudicem cum expensarum refusione remittenda, sed & temerarius appellans in pœnam temere litigantis pro circumstantiis moderandam condemnandus veniet.

§. Et cum nono libido litigandi adeo, in imperio dominetur, ut vix vlla inferiorum iudicum sententia appellationem evadat, merito temere litigantes maiori pœna ac pro iudicis arbitrio causæque statu in duas, tres, ad viginti usque marcas auri, aut in corpore puniendi erunt,

runt, non aliter vero appellationes quam exhibi-
to fido iudicis inferioris testimonio (quo de
omnibus rite juxta loci privilegia peractis aut
non delatum esse appellationi restabitur) Came-
ra acceptabit, nec processus ad solam supplicam
decernet, temerarius vero causæ advocatus pro
temeritate debitam pœnam, maiorem quam liti-
gantes iuris ignari, expectabit;

§. Posteaquam decimo à multis annis cum
magna temporis iactura inutiliter sæpe disputa-
tum, an sententia nulla aut iniqua subsistat, ex
hoc motivo, quod nulla annos intra triginta im-
pugnari, ab iniqua vero sententia intra decendi-
um appellari possit & debeat: hinc ad eam litem
evitandam utroque casu, sive nulla, sive ini-
qua sententia fatale appellationis interponendæ
observabitur nostroque in iudicio Camerali pra-
ctificabitur.

§. Quo ad nullitates insanabilem defectum aut
ex persona iudicis, partium aut substantialibus
processus trahentes standum erit dispositioni iuris
communis.

§. Postremo & undecimo Assessores Camerae
Ordinum privilegia accurate examinare & obser-
vare volumus, eisdem serio hisce mandantes, ut
non tam facile appellationes privilegiis aut sum-
mis eorum contrarias suscipiant, si dubii, an sum-
ma appellabilis vel privilegio conformis; peti-
tas inhibitiones non decernant, sed vel dene-
gent, vel minus informationem à iudice re-
quirant;

§. Post consultationem puncti appellationis Nos
una cum Electoribus, Principibus, statibus absen-
tium consiliariis & Legatis de revisionis abbrevia-
tione & executionis promotione mature delibera-
tes in hunc modum convenimus, atque hisce statui-
mus ordinamus & volumus, ut sublato deinceps in
revisione à Cameralibus sententiis effectu, suspen-

si vò devolutivus tantum obtineat, ea conditione, ut pars triumphans & executionem petens in iudicio revisorio caveat de restituendo si causa ceciderit, adversario cautio illa inscriptis pro informatione & declaratione communicetur, quod eam improbante aut contradicente iudex tanquam arbitere se interponet; si hic de triumphantis facultatibus, aut cautionis in vel sufficientia non satis informatus sit, omni litterali recessu cessante per circuli Principem directorem, Magistratum, aut deputatos Commissarios (prout expedire visum fuerit) desuper indagabit & pronuntiabit; præter informationem partes per litteralem unicum recessum iudici, qui cuilibet recessui duos præfiget menses, audire licebit; & ne processus nimium in remoram simul audientiarum protulerentur, dictus cautionis punetus coram deputatis peragatur, qui autem & qualiter Ordines Imperii cavere oporteat, etsi usque dato litteralis sufficit cautio, iudex sicut in causis pauperum arbitrabitur, & uti cassatio effectus suspensivi revisionum de futuris non de præteritis intelligenda, ita in Ecclesiasticarum aut Religionis causarum futuris revisionibus effectus suspensivus obtinebit; donec his vel proximis Comitibus aliter dispositum fuerit; causis tamen Religionis præferentiam quò ad definiendum tribuimus, & his Comitibus pro revisionibus antiquis ordinatas visitationes extraordinarias ad finem plenarie deduci; ad novarum vero decisionem, quatenus necesse quartam partem extraordinariorum visitorum accedere volumus; uti latius infra dicetur.

§. Appellatione de jure communi negata, negabitur etiam revisio, quæ intra quatuor menses à tempore latorum sententiæ sub desertionis pœna ab Electore Moguntino Agnato nostro, aut si hic interessatus, à Trevirensi Electore petenda, & Camera insinuanda erit, revisionis gravamina producere volens, ea summariter, breviter & distincte profere

proferet, aut legitime impeditus & notorie, novum ad hoc terminum petet, tam vero pars quam Advocatus in persona aut per procuratorem, & hic pro se ipso juramentum revisorium in Camera uti consuetum præstabunt, Sin in dicto quatuor mensium termino ea observata non fuerint; nulla erit prorsus revisio; sententia simpliciter in rem judicatam transibit & executioni demandabitur.

§. Atque ut eo minus partes ad frivolas revisiones convolent, non tantum Revisor acta revisionis pro causæ qualitate taxabit; & provocans ad revisionem sportulas acta ad archivum deponet, easque si sententia prior confirmata, & tacite revisioni renunciarit, amittet; (nisi ante actualem causæ revisionem transfegerint, verum partem Advocatumque, si temeritas nimia, in gravem pecuniæ summam aut in casu inopiæ in corporalem poenam suo arbitrio iudex condemnabit, multa usibus Cameralibus, sportulæ Revisoribus cedant; taxatio antiquarum hucusque inductarum revisionum pro vice prima & Revisorum arbitrio penes assessores erit, quam cum parti ad informationem denunciarunt, archivo non imponent, nisi prius causis manus applicatæ sint;

§. Vti in appellatione ita in revisione summam revisibilem duorum millium thalerorum Imperialis fortis tantum capitalis statuimus, & causæ non appellabiles, licet per querelam simplicem ad Camera devenerint, nec revisibiles erunt;

§. Ita quidem de pluralitate revisionum rescanda de visitationibus & revisionibus deinceps observandis certus modus in Cam. Ord. & Recesibus Imperii præscriptus est, obstacula etiam visitationum & revisionum pax universalissima sustulit, provisum item in principio Cameralis Ordinationis, ut cuilibet visitationi duo ex principibus & ex quolibet scamno unus, ex his vero duobus

bus alter alternis vicibus vel in persona, vel per Principem substitutum interfit, sed cum in persona comparere obligatus sæpe non attenta pœna quinque millium aureorum sese excusaverit & ex eo visitationes simulque revisiones suspensæ, hinc deinceps principum ex ordine visitantium arbitrio stabit, an ipsi, an vero per Consiliarium qualificatum (magis tamen pro respectu per præcipuum) exemplo aliorum statuum comparere malint.

§. Adhæc uno revisorum emanente non tamen acta ut olim irrevisa manebunt ad annum insequentem; sed in absentis locum proximus ex ordine pro numero complendo Spira conscribetur, nec eo minus emanens sumptus ex mora eius factos præter statutam in Recessibus Imperii pœnam pendet; nisi sequentem ex ordine statum mature satis ad visitationem aut revisionem substituerit, quo casu proximæ visitationi interesse cum oportebit;

§. Tertio pro revidendis & expediendis antiquis in tanta in copia revisionibus deputati sunt extraordinarie ex statibus (quibus qualificatæ & Cameralis judicii gnaræ personæ sunt,) viginti quatuor, ut diversa quatuor consilia formare possint; & hi ad primam Novembris currentis 1654. anni in Imperii nostra civitate spirensi comparituri visitationem primum, dein justitiæ punctum expedient, Revisiones suscipient & pro posse decident; perseverantes eo in opere per annum ad primam usque Novembris 1655. ab illo vero tempore novi totidem succedent deputati ad primam usque Maii 1656. & hos novi totidem sequentur, ut ita ad usque revisionum antiquarum expeditionem omnem quolibet semestri nova deputatio succedat; semper autem ii status qui primis extraordinariis deputationibus non interfuerint ad ordinis usque in totum devolutionem iuxta schema desuper erectum deputabuntur, deputatos sta-

tus

eius tenore eiusdem schematis Elector noster Moguntinus mature, & classem quidem primam ad primam Novembris huius 1654. secundam ad primam Novembris 1655. tertiam ad primam Maii 1656. sicque consequenter singulas quinque classes respective quolibet semestri conscribet; qui suis vel ad hæc obligatis consiliariis bene jurium & processuum peritis, nec in causis revisionum quondam patronis iudicibus aut interessatis utentur, minus eum delegabunt, qui ab alio delegatus est, & ut cum antiquis de novo hoc tempore incidentes revisiones decidantur, uni ex quatuor extraordinariis revisoribus harum decisio specialiter committetur qua peracta ad antiquas recurret, deputatis interim revisoribus Elector Moguntinus nomina partium quæ intra statutum Cæsareo per Imperium publicato Edicto terminum in Cancellaria eius comparavere, designabit, acta item in Camera requiri, ad revisorum ratificationem proprio taxari, partibusque denunciari monebit,

§. Deputari autem revisores tempore elapso non prius Spira, quam incepta causarum otia terminaverint, discedent;

§. Taliter antiquis causarum revisionibus expeditis ordinaria visitatio annuatim juxta Cam. Ordinationem observabitur, & cum ab Anno 1582 sicque septuaginta annis ordinariæ visitationes & revisiones intermissæ, novum hac de re schema proxima visitatione extraordinaria Commissarii Cæsarei & deputatorum ordinum Legati erigent; quod ad Cancellariam Electoris Moguntini dilecti nostri depositum in conscribenda annue visitatione ordinaria fitmiter observandum veniet.

§. Nec eo minus revisores citra remoram causarum aliarum inter partes concordiam tentabunt, maxime vero in arduis, & cum armorum subest periculum causam ante omnia suscipient & terminabunt frivolis revisionibus minime deferentes;

§. Con-

§. Conceptam & Anno 1613. in Imperii Comitiiis propositam novam Camerae ordinationem necdum expeditam primi visitatores adhibitis Assessoribus & quibusdam Camerae Procuratoribus Advocatisque examinabunt, & revidebunt, ex nunc conventa & decreta inferentes, totumque opus preparatorie cum censura ita ordinantes ut Comitiiis proximis plenè definiri queat?

§. Assessores interea Cameralis processus jurisque dubia cõferentes quod desuper prævia matura deliberatione concluderint ad Moguntinensem Cancellariam eo fine deponere volumus, ut in tempore deputatis Visitatoribus & Revisoribus communicari, defectus vero inventi emendari melius possint;

§. Contrarietates & præjudicia Cameralia (de quibus Assessores Anno 1643. in transmissio Memoriali ad deputatos Francofurtum meminere, & partim in Advocatos Procuratoresue cadunt) omnimodo Assessores vitari facient, si inciderint, in pleno desuper convenient.

§. Præterea in Ordinum Imperii tribunalibus norma Cameralis processus observabitur salvo tamen eorum continua praxi & observantia, attentis simul iis quæ supra de rescanda productorum prolixitate dicta sunt;

§. Et cum plurimi statuum de Constitutione pignorationis in Camera in agnoscendis processibus & dein exceptionis in statuenda partitione adeo extensa conquærantur, ut ex hinc quis quietæ suæ possessione causâ incognita sub titulo rei litigiosæ deturberetur, impetrantique quid indirecto adjudicetur, quod directo impetrare non confidit, & hoc ex informatione Recessus Deputationis de Anno 1600. §. si inter duas partes, *wan zwischen zweyen Partheyen ic.* Hinc præviâ desuper Cameralium censurâ proximi Visitatores hunc punctum in examen & preparatorie certam resolutionem deducant, atque eam proximis prorogatis
Comi-

Comitiis presentantes firmum desuper conclusu-
ra à Nobis Imperiisque Ordinibus referent;

§. In refectionem processus pignorationis, sin-
gulariter causalium sive citationis, cum & præter
exceptiones sub- & obreptionis simul causas pig-
norationis & principalia eius merita tenore supra
dictorum exhiberi oportebit, & in utroque puncto
pari passu ita tamen procedendum ne alter alteri
in decisione obstet, verum causa quo ad paritionem
sufficienter instructa in expectata etiã in puncto cau-
salium submissione; per sententiam terminabitur;
Commissio causæ mandatorum de pignoratione
& arrestis, si inter easdem partes de eodem jure ex
novo facto exorta disputa, ad eas semper fiet ex
senatu personas, quæ ante desuper pronunciarunt,
& si rejectis exceptionibus paritoria decreta sunt,
impetrans in puncto causalium ante actualem pa-
ritionem progredi non tenebitur, curabunt au-
tem iudices & Præsidentes Camerae, ne eidem re-
ferenti causa, qui processus decrevit, ad expedi-
endum committatur,

§. Assessor deserturus Camerae si in senatibus
re-aut correferendo aut votando interessatus, prius
re- & correlationes, vota etiam respective sua com-
plebit & extradet, ad referendum paratus à Ca-
merae Iudice desuper certiorato ad audientiam ili-
co admittendus veniet.

§. Et ut qualificatae personæ à Camera evocen-
tur evocataeque permaneant; ordinamus & sta-
tuimus repetentes ea quæ in Ordin. part. 1. tit. 49.
à principio sancita; ut Camerae Iudices, Præsides,
Assessores, Advocati, Procuratores, Protonotarii,
Notarii, Lectores, Scribæ, Nuncii & Camerales
omnes cum familia, & viduæ eorū, quamdiu ad alia
loca, aut civium spirensium matrimonia vel jurisdic-
tionem aliam non transferint, vel in aliud offici-
um cedant, ubi vis locorum ab omnibus col-
lectis vectigalibus & oneribus ab omni extraneo
iudicio immunes sint, atque in his privilegiis & i-
nita

Recessus Imperii

nita Anno 1579. inter Electorem Palatinum & Cameram transactione manuteneantur, quam uterque ita observabit, ut quæ de eiusdem intellectu difficultates vertuntur, medio amabilis conferentiæ, definiantur interim tamen prædictæ personæ cauponariam & mercaturam non exercent;

§. Liberi Cameralium separatam ducentes familiam se conformabunt operatæ Commissioni inter Cameram & civitatem Spirensis.

§. De referendi modo constat eum hæcenus lentissime eiusque ordinem processisse, & sæpius non nisi una relatione, vota, actaque simul ad calamum dictando duos tres pluresque annos elapsos esse, ad hujus remedium solitus ad calamum dictandi modus abrogatus sit, e contra relationes more aliorum tribunalium distincte pro Assessorum informatione relegantur, Referentis vero erit, ante relationem, omissis generalibus & punctis per decreta decisis super quo conclusum sit indicare, & merita causæ cum protocollatis concinna brevitate referre,

§. Liberum adhæc erit cuique Assessorum in casu quo relata aut lecta non sat plene intellexerit aut memoriâ exciderint, ex depositâ ad hunc finem in senatu Referentis actorum relatione extracta plenior informationem petere; qua percepta relationem absque mora, ut & cœteri se informant, lectam suo reponet loco, inde ad alium de quo infra specialem deferetur; & hæc tam in causis definitive quam arduis inter locutorie decisis atque sabbatinis relationibus observanda, nullusque contraveniens, aut ex ipsis actis non vero prothocollo extractive referre volens exaudiendus erit; Assessoribus tamen in eodem senatu cum referente collegis acta domum pro informatione conferre permissum sit;

§. Tertio pro causarum celeriori expeditione referens, priusquam ordine prior incipiat, referre

& vo-

& votare paratus sit ut interea temporis correferens ex actis originalibus se ipsum informare, & referentem erroris si commissus commonere possit,

§. Semper autem quarto ceptas relationes continuari, à correferentibus post vota referentium correferri, & juxta Ordinationem indilate absque ullius causæ conjunctione votari, non novas ante conclusionem causas suscipi, nec supplicas, de quibus priori die post audientias decretari nequivit, tempore senatum expediri, verum omnes hac in re abusus tolli volumus, ne ut consuevit referente non actorum relationem sed votum suspendente aut cæteris non votantibus, tempus omne pereat, vel etiam quibusdam ex Assessoriibus interea mortuis acta in expedita haud exiguo numero in Curia vndique jaceant,

§. Quinto referenti nec votum sive de facto sive de jure ad longum deducere, nec de in relatione actorum prolatis longius discurrere, minusve votum ad calamum cum summa temporis jactura dictare liceat,

§. Correferens cæterique votantes si referentias & consentiant, per verbum placet votabunt; cuique vero votanti referentis & correferentis votum confirmare firmitusque probare liberum sit,

§. Si jam septimo conclusum factum sententia ad chartam redacta, & in senatu approbata, eadem Notario tradenda, à re- & correferentibus subscribenda, debiteque publicanda veniet,

§. Posthæc octavo relationem & votum propria manu subscribet, & si unanimiter aut per majora cum eodem conclusum, Iudici Camerae vel locum tenenti ea subsignata tradet, qui relationes actorum signatas cum votis datis ad cistam in scrinio in Gewolb / cujus claves duæ una peres Camerae Iudicem, altera apud Assessorem primum, deponet, nullique nisi revisori, aut si punctus executionis liquida-

quidationisve exigat prævia recognitione extraher.

§. Nono per æstatem à quadrante post septimam ad nonam usque horam in definitivis, aliis causis post habitis & quadrante post nonam ad decimam usque in interlocutoriis indilate senatus habeatur,

§. Et cum decimo cœpta sæpe relatio nullo sollicitante ad summam temporis jacturam incompleta remansit, hinc partes expeditionis amantes intra annum ad minus à die huius Recessus per procuratorem se in Camera insinuabunt, cum multa post duos tresve menses sollicitatione, quorum acta præ aliis Assessores celeri iustitia expedire oportebit;

§. Adhæc undecimo quia experientia teste Assessores quandoque acta incompleta aut submissione carentia ad referendum susceperunt, ex quibus post multam temporis jacturam difficilis inventa decisio, absque eo, quod Visitationis Memorialia exigant, ut referens acta prius bene expendat non ea incompleta ad referendum proferat, aut causam super facta submissione non pronunciandi inducat; ideo in procuratorem, Advocatum, sollicitantem, eosque qui hisce ansam præbent aut priusquam legitime submissum pro sententia & iustitia instant, debite animadvertendum post hac erit.

§. Similiter duodecimo cœpta actorum in mensa decretali *befcheide Tisch* lectio aut expensarum taxatio ob brevitatem temporum & horam elapsedam nondum peracta die postero plene complenda & expedienda veniet.

§. Cum etiam decimo tertio acta cuidam ex Assessores commissa eodem vel officio vel vita defuncto in Lectoria asservare inexpedita consueverint, usque dum novus in locum surrogatus successor se personaliter in Camera sisteret, sicque acta longo sæpe tempore indistributa jacuerint. Nos in
huius

hujus correctionem ordinamus & volumus, ut hoc in casu Assessore defuncto inter cæteros maxime ejusdem cum defuncto senatus Assessores illico distribuantur & committantur;

§. Idem decimo quarto Referente defuncto observandum erit, ut Correferens referens fiat, & causæ relatio peragatur;

§. Assessoribus Camerae vigore hujus mandamus, ut in casu dubiæ opinionis, non in favorem hujus, illiusve religionis, aut partis aut ex affectu, sed uti Sacerdotem & fidum salutaris justitiæ antistitem juratum decet, via recta secundum jura, Constitutiones Imperii, Religionis civilesve tractatus, pacis etiam instrumentum absque omni respectu quisquis judicet atque pro certiori justitia causas & rationes ad votum inducentes in scriptis communicet nilitem suam facere, aut de Syndicatu teneri velit;

§. Etsi Nobis & Ordinibus Imperii ad præcavendam confusionem seu disordinem omnem maxime in locis utriusque religionis pro justitia & commerciis promovendis in puncto Calendarii generale Imperii conclusum erigere consultum visum fuerit; attamen ex causis certis non aliud conventum, quam primo de in proxima extraordinaria visitatione ineunda conferentia, an & quo modo in Camera & Civitate Spirensi quid uniforme desuper induci possit, dein de tractatibus dicti imperialis conclusi reassumendis, atque proximis prorogatis Comitibus de certi quid statuendo.

§. Atque ut sententia lata suo coronetur fine, processus etiam in puncto executionis hætenus observatus pro posse abbrevietur, semper judex in sententia definitiva (sicut in processu mandatorum) si executio necessaria restat, parrivictici loco executorialium pro partium distantia congruum terminum ad parendum & docendum de partitione sub ordinaria executorialibus inserta

D. pœna

pœna aut pro arbitrio judicis sub realis executionis comminatione statuet.

§. In quo termino minime prolongando condemnatus, paruerit necne, docebit, fin minus instante victore juxta sententiam cum in pœnam statutam sumptus & damna incidisse judex declarabit; Executionem tam pœnæ quam causæ principalis Magistratui aut Directori Circuli, cui subest victus, per mandata executorialia, tenore Cameralis Ordinationis, aut si hi interessati vel urgentes obstant causæ, pro judicis arbitrio Directoribus unius aut plurium Circulorum vicinorum Camera demandabit, quos ad hoc mandatum victori instanti auxilio & justitiæ complemento subvenire oportebit.

§. Hanc autem à Camera demandatam executionem nullius cujuscunque status aut conditionis nec minimo facto contravenire audeat sub banni cæterisque in Camera & Executionis Ordinationibus, supraque in §. ratione modi exequendi, **wegen den** modi exequendi, statutis pœnis.

§. In causis, quarum sententia tantum ad omitendum vel non faciendum, & ideo executio non alia quam ut victus à certo quodam facto absteat, pro minima contraventione pœna designanda; in contravenientem non tantum cum pœnæ declaratione procedendum, sed & brevis terminus ad præstandam cautionem de non amplius turbando, impediendo, excedendo, attentando, aut offendendo statuendus erit, cujus pœnæ executio juxta jam præscriptum modum per mandata executorialia Magistratui, aut Directori Circuli committenda veniet; contraveniens eam aut in termino non cavens, ideoque banni reus alias in Imperii Constitutionibus Camerae, Executionis & his Ordinationibus statutas pœnas expectabit; in hac tamen banni declaratione à Camera ejus Ordinationem & Imperii Recessus observari volumus, cæterum de modo & ordine in bannum declarandi

randi proximo prorogatis Comitibus juxta instrumentum pacis deliberabimus & certi quid statuamus.

Quia querelis quandoque auditis, quod Ordinum Imperii tribunalia, eorumque Magistratus sæpius causas arduas ex parte actoris præsertim externi ob præsentam rei conventi impossibilitatem vel tepide vel minime expediant; Imperii Constitutiones de Anno 1566. & 1600. § an etiam promotoriales, *Obauch* promotoriales, &c. mæderi scimus; hinc illis inhærentes eas à Camera Præsilibus ac Assessoribus firmiter custodiri ac observari, Ordinibus vero Imperii justitiæ administrationem summæ curæ esse volumus.

§. Conquesti sunt item Status quod in Archi- & Diocæsisibus Coloniensi, Leodiensi, Monasteriensi, aliisque locis plurimi abusus in indifferenter à quavis ferme sententia appellando & recurrendo ab Officiali ad Pontificem Nuntiosque ejus irreperint, jurisdictiones etiamnum contra Ordinationem confundantur, civiles causæ extra imperium ad externa tribunalia trahantur, partes cum temporis & sumptuum jactura circumducantur, quod Nuntii sæpius per contra Mandata Cassatoria Camerales inhibitiones cassare, partitionem partibus sub gravi mulcta & censuris Ecclesiasticis inhibere soleant; Nos vero ab eisdem ad tollendos hosce processus Imperiali superioritati & Jurisdictioni derogantes debite requisiti sumus. Hinc memores Rescriptorum & de non evocando mandatorum, quæ quondam piæ memoriæ prædecessor noster Imperator Carolus Quintus ad status Imperii destinavit, apud sedem Pontificiam Romæ id expediri curabimus, ut ejusmodi illicitis in Imperio ejusque subditos procedendi modis serio Nuntiis interdicatorum contra acta aut attentata prorsus nulla sint, atque generaliter evocationes ad forum incompetens extra imperium, sicut in Aula Imperiali & Camera rejiciuntur, ita in

totum prohibitæ sint; de cætero eorum quæ status de Nunciorum absolute à juramentis, & de hujusmodi relaxationibus in judiciis nisi à Iudice competente ad effectum agendi fiant, ne utriusquam acceptandis meminerunt, recordabimur.

§. Ut etiam nostro Imperiali Camerae judicio, quod Nos una cum Ordinibus repræsentans novo decore & respectu restabatur, juxta priores Imperii Recessus & Ordinationes sua, ut debet, auctoritas, jurisdictio, & potestas remaneat; atque processibus in eo reproductis liber continuusque sit cursus; Statuimus Ordinamus & Mandamus, ut omnes cujuscunque Status Dignitatis & qualitatis nostrum Imperiale tribunal supremum tam scripto quam ore sive in sive extra illud in honore & respectu debito servant, ejus decreta, mandata & inhibitiones debite suscipiant, eidem omnem obedientiam maxime in processuum Cameralium insinuatione præstent; è contra tam in quam extra judicium frivolis aut calumniosis actibus verbis item quæ in judicii judicisve despectum cedunt, omissis sua de Cameralibus decretis aut sententiis prætenso gravamina loco debito juxta Recessus & Ordinationes Imperii quærant & proponant. Contra vero hæc venientes cujuscunque status certæ pœnæ judicis arbitrio pro personarum & delicti qualitate statuendæ Nostroque fisco Cæsareo persolvendæ subjacebunt; repetimus item & confirmamus ea quæ in Ordinatione Camerali parte 2. tit. 35 sancita sunt; ut justitia, processus causæque Camerales libero & continuo gaudeant cursu, in specie etiam id de causis ante pacis tractatum in Camera deductis, & vigore ejus articulo 3. §. quemadmodum vero tales, &c. jam restitutis vel restituendis intelligi & observari volumus.

§. Similiter in Causis ad Camera deductis aut deducendis non alia mandata, inhibitiones, restitutiones, avocationes, aut suspensiones, nisi juxta
has

has & Imperii Ordinationes expediri volumus, ne ex hinc causarum desertio suspensiove exoritur, contraveniens vero in pœnam decem marcarum auri partim Fisco partim parti persolvendam condemnandus, ea etiam quæ contra has Ordinationes per inordinatos aut intricatos processus à Nobis aut nostro Iudicio Aulico impetrata fuerint aut impetrabuntur, pro nullis habenda iisque non attentis in iure ut debet procedendum iudicandum, & iudicatum exequendum veniet;

§. Cum etiam Cameralis iudicii translatio in generalis pacis tractatu mentionata ad hæc Comitia rejici meruerit, Nos ideo censemus & Nobiscum Imperii Status post maturam deliberationem huic translationi hoc tempore super sedendum esse; Cameralium vero securitas nobis curæ erit, quos omnes & singulos tenore Ordinationis tit. 49. p. 1. hiq; inque hoc Imperii Recessu repetitæ, in nostram & Imperii protectionem custodiamque iteratim suscepimus, Imperii item Ordines omnes maxime Cameralis Iudicii vicinos requisivimus & demandavimus, Camerales per in Executionis Ordinatione mentionata media, in nostra & Imperii protectione omni via manuteneri & conservari, quod si contra spem, Deo avertente novi improvisti motus bella aut turbines exoriantur, Nos in tempore de securitate Cameralium paterne solliciti simul Ordines de eadem monebimus, Consules vero & Senatum nostræ Imperialis civitatis Spirensis specialiter hisce commonemus, ut de incidentibus arduis actionibus, à quibus Cameræ securitas dependet cum Collegio Camerali fideliter communicare non cessent, juribus tamen suis & immedietate per omnia salvis, Et quia jus præsidium tenendi in Castro Philipsburg Coronæ Galliæ protectionis ergo sumptibus tamen ejusdem sustentandum per pacem Monasteriensem concessum & translatum est; dictum vero præsidium à Corona Galliæ juxta tenorem instru-

menti pacis non debite sustentari Diocæsis Spi-
rensis hæctenus cum summo gravamine & damno
experta sit & experiatur, talique rerum statu civi-
tas Spirensis, incolæ, iudicium Camerale cum
personis suis in continuo periculo, in securitate,
caritate; aliisque incommodis non sine gravi offi-
ciorum distractione versentur, atque obnoxii sint;
Hinc Nos per litteras & Legationes ad dilectum
Galliarum Regem eo res has dirigere allaborabi-
mus, ut ob has aliasque diversorum Statuum ma-
xime decem Alsatia civitatum querelas pacis in-
strumenta omnia conformentur, quæ contra mili-
tant gravamina, in perpetuum tollantur, differen-
tias item inter Cameram & Civitatem Spirensis
agitatas per Commissarios nostros prævia confi-
dentium nominatione terminari curabimus.

§. Adhæc ut juxta Ordinum communionem
primæ instantiæ Austregæque tam in Aulico
quam Camerali iudicio strictè observentur, sicut
à principio regiminis nostri hucusque curavimus,
ita etiam posthac idem curabimus.

§. Et cum in tractatu pacis provisum, ut præ-
ter duos Catholicos à Cæsarea Majestate præsen-
tandos Assessores ad Cameram Ordines etiam Ca-
tholici de sibi competenti jure præsentandi viginti
quatuor Assessores inter se convenirent, sic desu-
per his Comitibus in modum scematis sequentis rite
conventum est, ut præsententur.

Elect.	Moguntino.	2
Elect.	Trevirensi.	2
Elect.	Coloniensi.	2
Catholicis Elect.	Bavaro.	2
Circ.	Austriaco.	2
Circ.	Burgundico.	2
Circ.	Bavarico.	4

Fran-

à permixtis Circulis utriusque religionis.	}	Franconico.	2
		Suevico.	2
		Superiore Rhenano.	2
		Westphalico.	2

§. Posthæc cum in instrumento pacis §. de indaganda cautum, ut Comitibus his modus, quidam ex æquo succurrendi debitoribus iis excogitaretur, qui belli casu aut usurarum incremento facultatibus lapsi; ne jam ex creditorum querelis aut utriusque partis litigiis novi exoriantur tumultus. Nos etiam tam ab Aulico quam Imperiali nostro iudicio geminam acceptam censuram Electoribus & Statibus Imperii ad ulterius sentimentum clementissime communicavimus, Sic Ordines hoc puncto cum omnibus circumstantiis per tria subsellia excusso Imperiale Nobis retulere consultum, quo expenso in bonum publicum, creditorum æquè ac debitorum maiorem assecurationem, mutuanque pacem & concordiam sic conclusimus.

Statuimus igitur ordinamus & volumus ut primo hoc statuto ii tantum comprehendantur, qui belli hæc tempestate facultatibus lapsi aut his ex nimio usurarum cursu & pensionum incremento gravati annumerantur, qui vero pensionibus & usuris solvendis sufficientes sunt; aut bello quidem una cum aliis læsi emunctique sunt, aut solvendo permanserunt, & idè obligatione tenentur, minime illis annumerentur; Adhæc rata maneat ea quæ Electores & Imperii Status in territoriis suis debitorum causæ gnari, inter subditos & cives desuper statuerunt, aut ex statuti huius suggestu ordinabunt; præterea ut creditores & debitores omnes serio admoniti atque in conscientia tacti ex possibili & æquo inter se conveniant, nisi ex hac constitutione & statuto alias servando iudicium expectare malint, ubi tamen intactam Constitu-

tionem Holsteinianam & Anhaltinorum cum provincialibus debitorum ergo transactionem factam à nobis etiam confirmatam servari volumus.

§. Quantum ad capitale fors intacta creditori maneat nullo prescriptionis aut neglectæ interpellationis beneficio attento, neque sortem representabilem ante triennium de dato hujus Imperii Recessus computandum exigere volumus, ubi vero creditor sortem tum exiger, liberum esto debitori in proximo septennio sortem particulatim quot conventum vicibus, aut septenis tantum expungere; in defectum etiam nummorum mobilia vel immobilia, (salva electione debitoris juxta jus Commune) ex æquo æstimata substituere licebit; Debitor vero prodigus solvendi spem amputans particularis solutionis & moræ beneficio non gaudeat; nisi via alia creditori periclitanti satis cautum esse possit; debitori etiam facultatibus exuto statutum hoc de sorte salvo utriusque judicis arbitrio haud obesse, belli quoque clade obligationes exactas instrumento pacis conformari volumus.

§. Usuræ cessæ & ad hunc usque Imperii Recessum restantes ex causis & remediis compluribus considerato tum imperii tum creditorum ac debitorum statu ad quartam partem reducantur, creditor tamen de hujus partis impossibilitate docens audiatur, secundo ex eisdem causis ne debitor ultra vires gravetur, ad majorem creditoris asservationem de quartis prædictarum usurarum partibus post decennium à die hujus Recessus sic persolvi volumus, ut præter currentis anni pensum etiam præteritum unum infallibiliter, persolvatur ad usque totalem præteritorum satisfactionem; sorte ante decennium completum expuncta residuum dictæ 4. intra 3. quatuorve annos proximos debitor persolvat obligatione eousque à creditore retentæ.

§. Usuras sive ex censu redimibili sive ex sorte numarata descendentes tenore Constitutionum Imperii viceimas ab hoc tempore annuatim persolvi

persolvi in termino volumus, morosus debitor ad id parata executione ad obligationem intellectam compellatur, ad servandos tamen æquitatis limites & præcavendam in rebus planis intricacionem excipiantur primo jam transacta, nisi de posteriori clade debitor doceat; secundo judicia & executiones absolutæ; tertio de sortis & usurarum soluticōne facta nihil revocandum, quarto lytra, redemptiones incendiorum, corporis, vitæ, ædium, bonorum, debita item ad militarem satisfactionem contracta exceptionibus ad jura communia remissis eximenda venient; quinto credita pro refectione rerum jam restitutarum & fructuariatum conflata; sexto quæ alieno nomine ex fidejussione soluta, vel extra imperium solvenda, restant; de eo modo solutis non aliter usuras exigere licebit, quam in superioribus cautum est; Septimo causæ piæ & privilegiatæ judicis substat arbitrio.

§. Sanctionem hanc omnino servari volumus, non obstantibus quibuscunque moratoriis posthac nunquam dandis.

§. Verum Electore Palatino graviter & suppliciter nobis atque Ordinibus monstrante imparem suam cum Statibus conditionem, ac petente ut per specialius remedium afflicto suo statui subveniretur, mandavimus Curia nostræ Imperiali quascunque vias & media excogitari, quomodo ulterius eidem provideri, Ordinum etiam admonitio quantum licuerit, observari possit;

§. Et cum de evacuanda Vecta hisce Comitibus tam inter Ordines separatim, quam cum Commissariis Suecicis variè actitatum atque etiam sub dato Ratisbonæ de 12. & 22. Martii Recessus quidam erectus ad Moguntinensem Cancellariam depositus sit, tandem ob bonum publicum Nobis Ordinibusque placuit, & Episcopo Monasteriensi cæterisque ad dicti loci præsidium contribuentibus datum est, ut quas pecunias pro satisfactione militiæ Sueciæ hætenus Circuli solvere distule-

runt, per viam executionis colligant, nomina cum interesse convento contrahant, quæ per morosos tantum Ordines cum omni sumptuum & damnorum refusione expungenda erunt, citra ullum etiam præjudicium eorum, qui vel solutione facta, vel juxta Norinbergensem Recessum compensationis jure muniti sunt; salvo tamen per omnia Norinbergensi cautione & executione Episcopo Monasteriensi datis; servato item quo ad alios dicto recessu.

§. Visum etiam fuit Ordinibus pro conservanda in Imperio stabili pace & quiete ad arcendam exterorum vim & compescendos motus maturam suscipere deliberationem, attento maxime, quod à multis jam annis & quidem uti ante ita & post Osnabrugis & Monasterii Westphalorum conclusam pacem diversi incursum violenti contra Electores Principes & Status Imperii maxime Electores, superiorem Rhenanum & Westphalicum Circulos ab exteris bello occupatis partibus de facto tentati & peracti sint, hisque intolerabilibus & Sacro Romano Imperio tam damnosis quam ignominiosis proceduris forti animo citra moram obviandum sit, sic una cum Statibus illis per hunc Imperii Recessum convenimus, Ordinamus etiam & Statuimus ut in Imperii Recessu de Anno 1555. salubriter erectus & annis sequentibus, 1559. 1564. 1566. 1570. 1576. 1582. 1594. cum summa utilitate renovatus & auctus Executionis Ordo contra prædictos & undique occurrentes insultus sive motus non sine zelo & cura gravi firmiter & inviolate loco legis fundamentalis observetur, in quocunque emergente casu forti auxiliatrice manu alter succurrat alteri, pro cujus meliori assecuratione Sacri Imperii Circulos per Principes suos & districtus appartenentes citra moram ad summum à dato hujus Recessus usque ad primam proximi mensis Septembris media Circuli ejusque conventionem ita compleri & Ordinari volumus

lumus ut omni in casu necessitatis ad primam Principis Circuli citationem illico necessaria mature ordinaturi se congregent, & conveniant;

§. Principe vero Circuli officio suo non satisfaciente, cæterorum membrorum erit vigilare debite & in cura persistere; illi vero Principi Circuli cui ad Requisitionem suppetiæ mittuntur, plenum super omnes erit directorium; citra tamen præscientiam & assensum auxiliatricum copiarum nil periculosum aut capitale is attemptabit,

§. Et sicut hoc summe necessarium opus ad communem prosperitatem & firmam Imperii quietem tendit, à quo nullus Statuum aut subditorum eximendus; ita, omnis huic Executionis Ordini contraveniens aut desuper in Aula Imperiali vel Camerali contendens statim à limine iudicii repellendus, & ad debitam partitionem compellendus veniet; in cuius defectum juxta Ordinem Executionis contra eos procedere licebit; nullo etiam sive mediato sive immediato statu exempto; singulariter vero cujusque status subditis pro præsidio & manutentionia locorum munitionumve alterius status, auxiliatriacem partitionem Principibus & Dominis faciendam demandamus;

§. Quem superiores Imperii recessus & Executionis Ordinatio modum & ordinem pro quovis Circulo hac in necessitate constituerunt, eundem etiamnum servari volumus;

§. Et etsi circulus periculo proximior ultra debitam ex ordine Executionis quotam majori sese firmet defensione, non tamen alteri circulo ultra portionem & quotam suam debitam subvenire tenebitur;

§. In circuli conventibus quo ad Ordinationem Executionem & ad eum spectantes defensionis tractatus majora semper vota minoribus non attentis prævalebunt; Cum etiam diversi status in specie vero civitates Imperiales prædicto quanto non prius assentiri velint, quam in puncto moder-

rationis matricula jam concipienda resolutio rite peracta sit, ne ex eo necessarium illud defensionis opus impediatur, hinc omni cura laboranda erit, ut ante primam Septembris ejusmodi resolutionis punctus ab his qui se gravatos sentiunt, suscipiatur & debattetur, interea tamen in contribuendis quotis hi sese antiquæ Imperii matriculæ conformabunt.

§. Venit præterea his Comitibus in deliberationem, an & qualiter dictus Executionis Ordo juxta præsentem Imperii statum in melius & perfectius formari possit, similiter quomodo in Circulis qui diversæ religionis tenent subditos, ratione Augustanæ Confessioni addictorum in hoc defensionis opere petita paritas servari queat; & quia tempus plenariæ defuit resolutioni, hinc sua cuilibet Circulo ante tamen primam Septembris proximi instituenda conventio commissa est, in qua quicquid necessitate ponderata communicatione prævia suffragiis communibus expedire visum fuerit, Nobis uti supremo capiti primo, dein ad Cancellariam Moguntinensem referri volumus; ut proxima Imperii Deputatione aut conventu, de quo infra, latius examinari & communi assensu omnium plenariè determinari, Imperiique Recessibus inferi singula possint.

§. Cum & Ordines Imperii pro inhibitione ad tempus conscriptionis militum maxime in Circulis paucitate hominum laborantibus Nobis supplicarent; meminimus mandatorum hac in parte à Nobis cum statuum consilio jam dudum decretorum & publicatorum, quibus sicut Imperii Recessibus hodie dum insistimus;

§. Vbi etiam inter propinquos nostros Carolum Ludovicum Electorem & Ludovicum Philippum Simmerensem Palatinos de Ducatibus Lautræ & Commeriæ eorumque appertinentiis lis exorta est; ea vero jam per à Nobis Deputatos Commissarios

sarios propinquos nostros Moguntinum Saxo-
nem, Brandenburgicum Electores, Episcopum
Eychstetensem Wirtembergiæ & Holfatiæ Duces
vigore Commissionis datæ in præsentia Mogun-
tini Electoris terminata & composita sit; pro-
ut erecta desuper transactio de dato Rarisbonæ
22 Novembris
2 Decembris
Anni 1653. latius edocet, ejusque
confirmationem Nos ut Romanorum Imperator
placidavimus, Hinc in omnibus suis punctis Clau-
sulis, & in totum sic eam custodiri & observari vo-
lumus, quasi huic Recessui de verbo ad verbum
inserta esset;

§. Postquam & in instrumento pacis Osnabru-
go-Monasteriensis Anno 1648. art. 15. §. finali, ad
ampliorem Imperii tranquillitatem communi Or-
dinum placito probe conventum, ut in domo Has-
so Cassellana & Darmstatina introductum, à No-
bis etiam ac prædecessoribus confirmatum jus pri-
mogenituræ inviolabiliter custodiat; atque jam
post conclusam & publicatam pacem in domo
Hasso Cassellana, Darmstatina, & Homburgica
denuo exortæ controversiæ, his etiam Comitibus
propositæ, per Nos terminatæ & definitæ, in spe-
cie autem in domo Hasso Cassellana inter Princi-
pes Imperii Wilhelmum Fridericum, & Erne-
stum propinquos Landgravios Hassiæ Principes
Hirsfeldenses de jure primogenituræ, jurisdic-
tione territoriali, aliisque prætensionibus graves
differentiæ exortæ, atque has omnes & singulas
Nos imperiali nostra ordinatione ad præcavenda
omnia ex hinc pertimescenda pericula per Media-
torem Electorem Moguntinum, Deputatosque
ad id Consiliarios nostros intimos & Commis-
sarios hoc Imperii conventu cum utriusque
partis placito ex fundamento amice compo-
suerimus & transfegerimus sub hoc quidem
recessu

recessu, ut hæc tam laboriose compositio conclusa cum articulis omnibus & singulis in hoc Imperii Recessu in vim sanctionis pragmaticæ & legis publicæ inter contrahentes eorumque hæredes confirmaretur & stabiliretur;

§. Hinc nos jam dictam Compositionem, pro ut Ianuarii currentis anni 1654. hic suscepta & conclusa fuit, tenore suo integro cum omnibus clausulis ut dictum hisce confirmamus & stabilimus, taliter, ut ea instar sanctionis pragmaticæ, perpetui statuti & pacti gentilitii in Ducali domo Hasso Castellana tam ab interessentibus eorumque hæredibus masculis, quam eorum ditionibus, Vassallis & subditis undique singulariter in Imperii cæterisque judiciis & Austrægis firmiter & inviolatè custodiatur, observeturque, nec quisquam in sine extra jus quippiam in contrarium attentare audeat sub gravi Nostra & Imperii indignatione, & pœna quingentarum marcarum auri puri;

§. In quo puncto sæpe memoratum pacis instrumentum ad ampliorem Imperii tranquillitatem & bonam intelligentiam deinceps tam in Ducali domo Hasso Castellana, quam Darmstatina firmiter & inviolatè sub statutis eodem instrumento in contravenientes pœnis custodiri & observari volumus.

§. Alterum caput Cæsareæ propositionis cum annexo casu restituendorum ex capite Amnestiæ & gravaminum exemplo aliorum punctorum in præsentia nostra explanari optaveramus, sed quia in his casuum particularium natura, atque probationum aut argumentorum hinc inde necessaria productio obfuere; Visum fuit Nobis & Imperii Ordinibus; hæc puncta in specialem Deputationis conventum ad diem primam Octobris anni hujus Francofurti inchoandum rejicere, his etiam rejicimus & remittimus, eatenus tamen, ut in hoc Deputationis Conventu hac vice tantum (proximis enim prorogatis Comitibus latius desuper consulturi)

sulturi) in Collegio Electorali inter tres Augustanae Confessionis & Protestantes Electores votum alternativum observetur; hisce etiam jam ante 21. Aprilis proposita sub Deputatio sublata sit; Ordinarii item Deputati (in quem finem Nos Commissarios nostros Caesareos specialiter deputabimus) haec supradicta puncta ordine casus vero inter Catholicæ & Augustanae Confessionis status pendentes alternatim suscipiant, ad quæ omnia in cognoscendo, decidendo, & executionem decernendo plenario mandato gaudeant; Nos adhuc eorum, quæ eo modo decernentur, executionem his, quibus ex instrumento pacis, exactioris exequendi modo, & proxima Ordinari Deputatione competet, citra moram aut cognitionem causæ ullam clementissime demandabimus, & actu expediri faciemus, atque in his casibus liquidis Deputati cognitioni haud immorantes executionem indilatè expedient, in illiquidis vero liberum sit partibus, an ipsi an per procuratorem Memorialia scriptave sua exhibendo Deputationi se præsentare malint; Deinde petita restitutionis requisita, & quod casus Instrumento pacis Caesareæ Executionis, Edicto, arctiori exequendi modo, Norenbergensi Recessui, aut casus per pacis instrumentum non mutatus Religionis Tractatui conformis, consequenter in puncto restitutionis ex capite Amnistiae vel Gravaminum qualificatus sit, probari oportebit; circa casus dubios ut qui ex instrumento pacis interpretari desiderant, primo amica compositio tentanda veniet; sin secus in proxima Comitia rejiciantur; circa modum Moguntinense Imperii Directorium Norinbergæ vel hic jam propositos aut in futurum occurrentes casus specificabit, & Ordinariæ Imperii Deputationi communicabit, ut de his ordine certi quid statuatur; cum in causis politicis majora servato pacis instrumento prævalere velimus; & si quid eareus expedire visum, atque terminatum fuerit, id per

Cep.

Commissarios illos nostros ut consuevit ad certum conclusum redigatur, idem in cæteris Imperii Defensionis, Executionis & Policiæ Ordinationibus ad eundem Deputationis Conuentum reiectis præparatorie saltem tractandis & in Censuram redigendis, ast postea in prorogatis Comitiiis ad communem consensum referendis punctis observandum erit;

§. Quæ circa materias prædictas in Deputatione Ordinaria incident, atque sine nostro communique Statuum concluso definiri nequibunt illa cum nondum ob temporis brevitatem expeditis ad proxima Comitiiis dif- & referimus quæ Nos hisce cum Statuum consensu hac vice (citra tamen præjudicium Electorum) prævia eorum requisitione & consensu ad hæc reassumendum & continuandum intra annos duos à dato, in specie ad comparandum hoc in loco decima septima Maii Anno millesimo sexcentesimo, quinquagesimo sexto, ad consultandum pro communi bono, ad decidendum nondum decisa sine ulteriori convocatione Ordinamus & promulgamus taliter, ut his prorogatis Comitiiis inexpectata ulteriori propositione formali omnes & singulæ materiæ per pacis tractatum ad hæc Comitiiis remissæ cum tribus punctis specialiter Cæsareæ propositioni insertis, sit de eis hic actum vel non, etiam cum Electionis Capitulatione juxta pacis instrumentum à dictis tribus Imperii confessibus illico reassumantur ponderentur, & determinentur eo quidem effectu quasi hæc Comitiiis definiissent aut terminassent; interea vero temporis incidentes materias & consultatione dignas Nos Statibus communicari faciemus, ut suos desuper pro necessitate instruere cuique liceat.

§. Statuimus adhæc & ordinamus, ne quis Ordinum in parem aut subditos de religionis causa contra hanc pacem vim vel in minimo paret, sed coram iudice de prætenso suo jure contendat, secus gravatis

gravatis per mandata inhibitoria petitione prævia suo loco subveniri volumus;

§. Et cum instrumentum pacis Electorali Collegio & Principum, civitatumque Ordinariis Deputatis, scilicet Austria, Burgundia, Wurtembergia, Constantia, Monasteriensis, Bavaria, Brunsvigia, Pomerania, Hassia, Weingartia, Furstenbergia, Colonia & Norinbergæ tot etiã ex aliis Principibus ac Statibus velit associari, ut ex utraque religione par sit Deputatorum numerus; hinc nos cum Statibus in hæc convenimus, ut deinceps Saxo Altenburgicus, Brandenburgico Culmbacensis, Mecklenburgicus, Wurtembergicus, unus item ex Comitibus Wetteraviae atque recessus quatuor ordinatae civitates Aquisgranum, Vberlinga, Argentina & Ratisbona supradictis adjungantur, hi etiam Status omnes haud expectata Electoris Moguntini convocatione in termino prima Octobris Francofurti compareant peracturi id quod supra mentionatum est;

Ad meliorem & celeriore indecisarum & dilatarum causarum, singulariter vero earum, in quibus informari à Circulis Nos oportet, in proximis Comitibus faciendam expeditionem, Nos interea, sicut cum Statibus convenimus ad singulos Circulorum Principes Directores Memorialia destinabimus ut quisvis Circulus in puncto moderationis matriculae informationem concipiat, ea in re Recessum Imperii de Anno 1582. servet, ratione item monetæ probationis diem instituat & celebret, de his etiam duobus punctis conceptam informationem, Nobis & Electori Moguntino in tempore communicet, quæ vero ad bonam politiam expedire visa fuerint, ea ad ordinarium dictæ Deputationis conventum Francofurtum transmittat;

§. Ad reconciliandas inter Status hoc Impe-

rii conventu de sessione exortas differentias, quia componi inter eos nequiverunt, volumus, ut nulli Principi Prælato, Comiti, vel Statui sua in his Comitibus observata sessio, vel Recessus subscriptio præjudicet, aut damnizet, verum Nos hunc sessionis punctum inter eos omnibus convenientibus mediis componere, vel ex æquo terminare allaborabimus.

§. Posthæc Nos eos, qui superioribus Comitibus ex Ordinum consensu in Principum Collegium assumpti, ast ob non impletas eo tempore ex Directorio Moguntini propositas conditiones nondum introducti fuere; his Comitibus ad actualem sessionem & votum cum unanimi Statuum consensu assumpsimus, & introduximus hos scilicet Illustrissimos Eleutherium Fridericum Hohenzolleranum; Ioannem Anthonium Ducem in **Crumanow**, Principem in **Eggenburg**; Wenceslaum Principem & Regentem domus Lobkovits cum hæredibus suis, ad impletis tamen prius dictis conditionibus; Illustrissimos adhæc Principes Leopoldum Philippum Carolum Principem de Salm, Maximilianum Principem de Dieterichstein, piæ item memoriæ Ioannem Ludovicum Principem de Nassavv Hadamar, ejusque hæredes; Octavium Principem de Piccolomini, Ducem in Amalfi; præterea ex domo Nassovica illos, qui post jam dictos Principes à Nobis tenore resolutionis nostræ 26. elapsi mēsis Februarii Electorum & Principum Collegio communicatæ ad principatum evecti sunt, prout & Ioannem Wickardum Principem de Averb-berg; ea conditione nos introduximus, ut quos jam ante debitarum præstationum complementum, & nondum immediate in imperio possessionatos ob præclara merita juxta tamen declarationem Directorio Moguntini communicatam hac vice admisimus & introduximus, nemo cujuscunque

cunque sit Status, ullo tempore vel pro exemplo, vel præjudicio allegare, aut in consequentiam trahere præsumat; hoc etiam voti & sessionis beneficium ad supradictorum hæredes ac successores non prius extendatur, quam immediatis in Imperio pro Principe bonis sibi providerint; atque deinceps nullus nisi præstandis actu præstitis, & dicta possessione prævia & cum Ordinum con- & assensu ad sessionem & votum in Collegium Principum admittendus veniet; Omnia hæc & singula ut supra scripta atque nos Imperatorem Ferdinandum tertium respiciunt, sub Imperiali Nostra Majestate & verbo, firmiter, inviolate, sincere & ex fide Nos observaturos, & adimpleturos dicimus, promittimus, inque hujus fidem Recessum hunc Nostro Imperiali sigillo communiri fecimus.

§. Et Nos Electores, Principes, Status, & absentium Deputati Consilarii, Nuncii & Legati per hunc Recessum fatemur, omnia & singula puncta atque articulos uti in scriptis, extant, nostra scientia, voluntate, & consilio susceptos, ac definitos esse; probamus etiam omnia, & singula his literis, dicimus etiam ac promittimus Nos dicta puncta, in quantum quemque aut cujusque missi vel Deputati Principalem respiciunt, vel respicere possunt, in fide integra firmiter, inviolate, & sancte omnibus viribus custodituros, adimpleturos, & observaturos.

os (*) so

E 2

Pro-

Protestatio Illustrissimi D. Archiepiscopi
Pisani Nuncii Apostolici.

*Ego Scipio de Comitibus Ilcii Dei & Apostolica Sedis
gratia Archiepiscopus Pisanus per Germaniam
& Sacri Romani Imperii districtum cum
Facultate Legati de Latere Nuncius.*

Certior factus in Recessu seu constitutioni-
bus postremorum istorum comitiorum in-
ter alia Instrumentum pacis in tractatibus gene-
ralibus Monasterii & Osnabrugi, quondam cele-
bratis conclusum & publicatum nunc denuo ab
Electoibus, Principibus & Statibus Imperii
ipsique Cæsareæ Majestati ratum & gratum fuisse
habitum ac confirmatum repeto ac revoco omni
meliori modo via, jure & forma quibus pro offi-
cii mei ratione firmiter & validius possum ac de-
beo omnes & singulas contradictiones, opposi-
tiones & protestationes adversus dictos tracta-
tus & instrumentum pacis quandoque factas &
interpositas cum singulis suis tenoribus tum per
Nuntios Apostolicos nominatim Monasterii
Westphalorum, tum per Episcopos & quascun-
que alias personas Ecclesiasticas quomodocun-
que nuncupatas in specie vero & præ omnibus
Apostolicum Breve Sanctissimi D. N. D. Inno-
centii Papæ X. sub Annulo piscatoris 26. Novem-
bris 1648. emanatum jam denuo insinuatum ef-
se volo iterumque nomine suæ Sanctitatis & S. Se-
dis Apostolicæ protestor solemnissime uti prius
contra omnia puncta & articulos illius instrumēti
quatenus in præjudicium Religionis Catholicæ
Romanæ Ecclesiæ & aliorum inferiorum jurium
immunitatis libertatis & privilegiorum Eccle-
siasticorum directe vel indirecte cadere possunt
ita nunc contra ratificationem, confirmationem

&

& innovationem ejusdem Instrumenti pacis aut si quæ nova Constitutio in quacunque tandem materia Ecclesiæ jurisdictionis immunitatis libertatis condita aut publicata fuisset recessui horum Comitiorum insertus tanquam invalidus nullus, & improbatus atque hac ratione cum alia hoc tempore non possim easdem impugno & conservare intendo S. Catholicæ Religionis integritatem Romanæ Ecclesiæ auctoritatem ejusque & aliarum inferiorum personarum jurium & bonorum immunitatem & libertatem præsentis scripturæ tenore manu mea subscriptæ & sigillo munitæ. Ratisbonæ die 17. Maii 1654.

S. Archiep. Pisanus Nuncius Apostolicus.

Registrata in Cancellaria Moguntina 21. Maii 1657.

Protestatio Serenissimi Archiepiscopi & Electoris Coloniensis Ratisbonæ 8. 18. Junii 1653. hora octava matutina Imp. Rom. per Illustr. DD. Comitem Egonem de Furstenberg exhibita atque in ipso actu Coronationis eodem die præsentate Imperatore coram altari per D. Cancellarium Buschman hora duodecima repetita;

CVM Serenissimus & Reverendissimus Princeps & DD. Maximilianus Henricus Dei gratia Archiepiscopus & Elector Coloniensis, Comes Palatinus Rheni, utriusque Bavariæ & superioris Palatinatus Dux in jure Regem Romanorum Coronandi suæ Electorali Celsitudini competente & in Aurea Bulla tit 4. confirmato jam per actum mere turbativum ac violentum turbetur, & impediatur, eo quidem prætextu, quasi priores quidam Romanorum Reges per pro

tempore Moguntinum Electorem coronati; ac exinde Reverendissimus jam Elector pro tempore Moguntinus in possessione juris coronandi constitutus esset; illi vero Coronationis actus in causa plane dispari Electoribus nimirum Coloniensibus tum in Episcopos non consecratis evenerint, atque ideo Serenissimæ suæ Electorali Celsitudini ad hoc munus jam sat qualificatæ nulla illatio aut consequentia objici queat, attento, quod tam ab institutionis Aureæ Bullæ, quam immemoriali ante eam tempore nullus inveniri possit casus, quo Coronatio Regis Romani per alium, quam Electorem Coloniensem, modo qualificatum, peracta sit. Hinc merito contra hanc vim & turbationem hisce per expressum protestari atque sibi omnia servientia & licita remedia reservare necessitatur; prout hisce declarat per hunc actum turbativum Reverendissimo Electori Moguntino se nullam possessionem aut jus concedere, tribuere, aut agnoscere, quin potius eundem pro expressa Aureæ Bullæ contraventione censendum, habendum, & declarandum esse.

Protestatio & Reservatio Casaræ Majestati & gloriosissimo Electorali Collegio à Serenissimi Electoris Brandenburgici Legatis 8. 18. Junii 1653. intimata;

CVM differentia quædam circa insigniorum prælationem ad imminentem Regiæ Romanæ Majestatis Coronationis actum in Collegio Electorali occurrerent, & pars una hæreditarios Vicarios seu substitutos insignia præferre oportere sustineret, Nos contra Electoris Brandenburgici Legati tam inviolatam observantiam, quam cum Dominis Comitibus Hohenzolleranis uti here-

hæreditariis Imperii Camerariis ante hæc tempora conventionem initam allegaremus, quod præferre sceptrum domus Electoralis Brandenburgicæ insigne ejusdem Legatis competat & incumbat;

§. Conventioni quidem huic omnino standum, & Electorali Celsitudini Domino nostro Clementissimo, ejusque Legatis hac in parte nullum impedimentum exorturum speraveramus, attento quod exinde nulli Electorum in jure, præeminentia aut munere hæreditario vel minimum creetur præjudicium.

Sed quia per cæteros Dominos Electores allegatum, quod per novissime in Electorali Collegio initam conventionem (à nobis tamen Electoris Brandenburgici Legatis non nisi sub spe rati acceptatam) aliter per unanimia placidatum, ut insignia non per Electorum Legatos sed Vicarios sive substitutos hæreditarios præferantur; Singulariter etiam Bavariæ Electoris Legati sese declararunt, quod tam in genere quam hoc passu conventioni novissimæ standum esse à Clementissimo suo Domino in mandatis & commissis haberent;

Reverendissimus adhæc Elector Trevirensis, & Saxonix Electoris Legati, cum respective de antecedendo & subsequendo gravatos se quererentur novissimo recessui inhærendum expresse declararunt; Sic nos pro evitanda confusione ac dilatione imminentis Coronationis actus, ut hac vice sceptrum per Vicarium hæreditarium præferatur, admittere debuimus; Hisce tamen solemniter, publice & cum reservatione protestamur, quod per hunc necessitatum consensum nec à Serenissimæ Celsitudinis Mandato nobis Clementissime dato discedere, nec quicquam de jure suæ Celsitudinis vigore Archimuneris competente remittere intendamus, minus etiam hic in fieri actus Seren. Celsitudini Domino nostro
Cle-

72 *Recess. Imp. Ratisb. Habitus de An. 1654.*

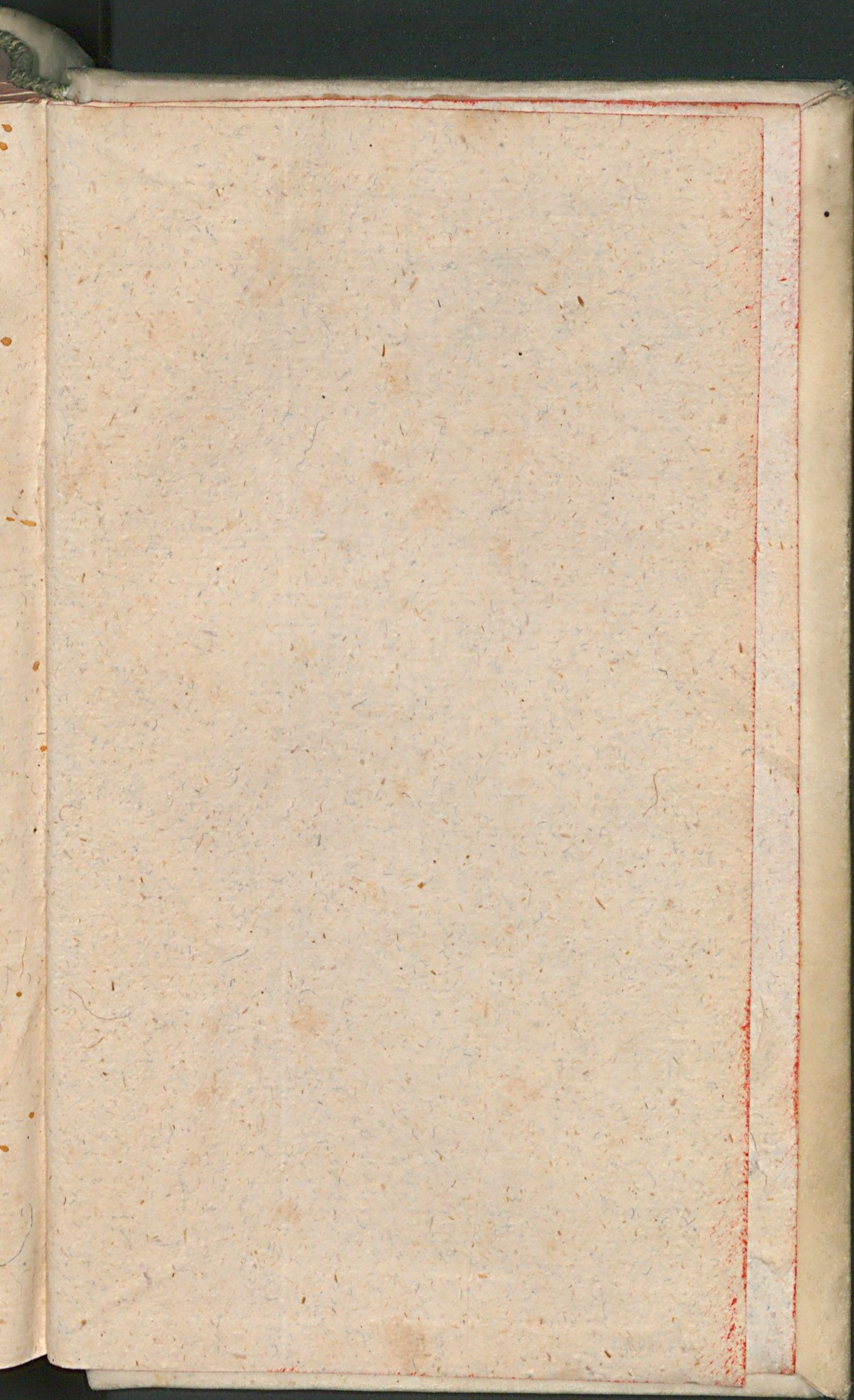
Clementissimo in præjudicium verti, vel contra domum ejus Electoralem nullo tempore allegari debeat;

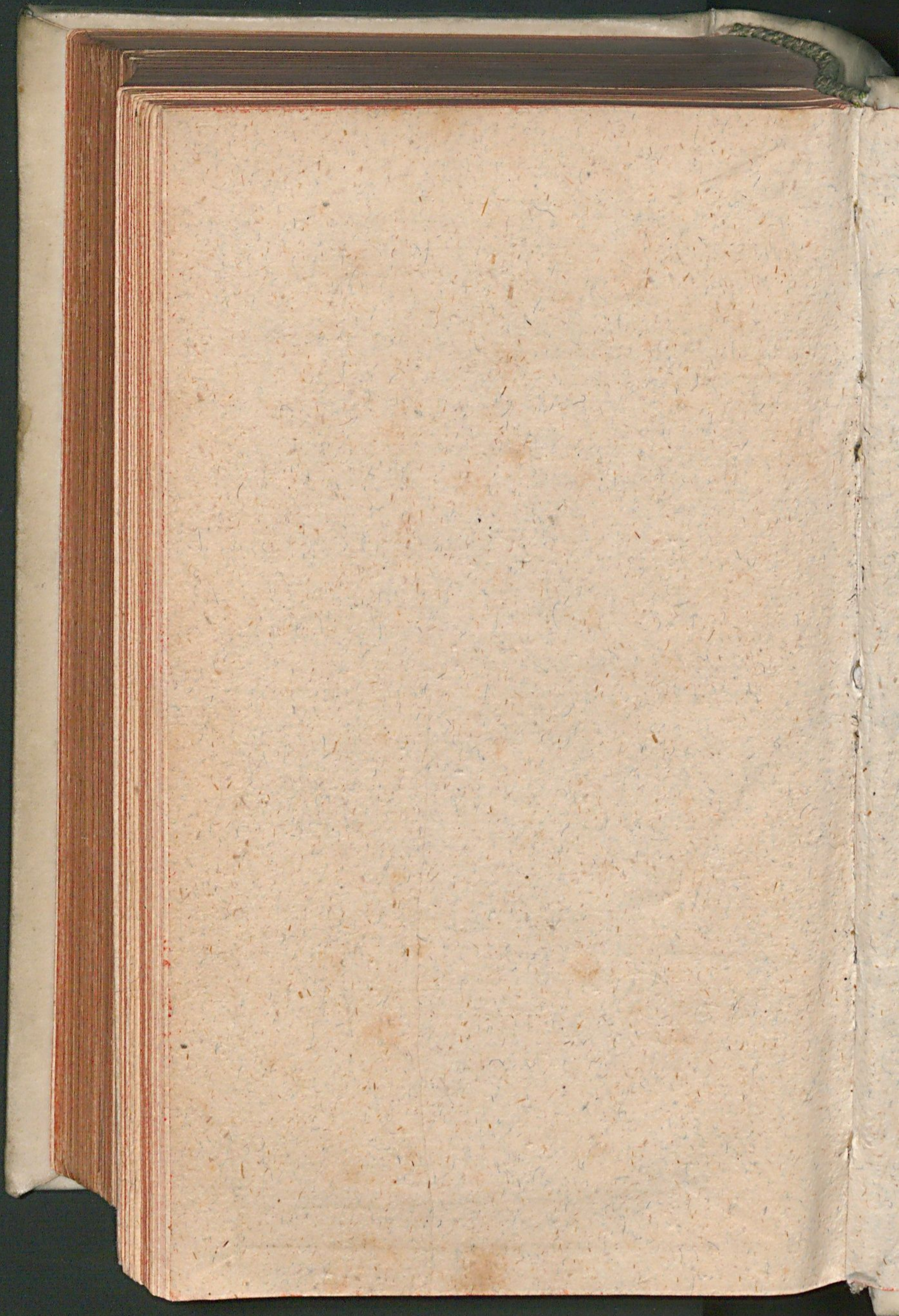
Posteaquam etiam Dominorum Electorum mensæ pro regalibus lautitiis instructæ eo sint ordine collocatæ, ut pro Serenissimo Electore Brandeburgico instructa mensa, à Cæsarea Majestate Vestra numerando ordine quarta sit, Serenissimi vero Electoris Palatini mensa ad sinistrum latus à Vestra Cæs. Maj. ordine tertium locum obtineat, & tamen ex instrumento pacis constet Sereniss. etiam Elector Palatinatus, se octavum in Collegio Electorali profiteatur, eique ideo locus ultimus, aut Electori Brandenburgico penultimus inter Electores debeat locus, & consequenter Vestræ Cæs. Majestatis mensam Electoris Brandenburgici propius quam Palatini Electoris mensa attingere debuisset;

Hinc nos hisce per expressum reservate volumus & volumus, quod per hunc ordinem & collocationem mensarum Serenissimo Electori Domino nostro Clementissimo nihil de competenti suæ Celsitudini respectu Sereniss. Electoris Palatini præcedentia, aut iis, quæ instrumentum pacis respectu octavi Electoratus & consequenter postremæ sessionis ac loci ordinavit, decedere, derogareve debeat;

Præter hæc Vestram Cæsaream Majestatem in omni submissione humillime rogamus, hanc protestationem & Reservationem nostram Clementissime acceptare, eam ad acta registrari, de superque documentum insinuationis nobis gratiose communicari, gratiosissime demandare non dedignetur. Quam hisce protectioni Altissimi ad felicissimum & florentissimum Imperiale incrementum ac augmentum, Nos vero in Cæsareæ Majestatis Vestræ tutelam & gratiam cum omni submissione & humilitate recomdamus, manentes interim, &c.

F I N I S.

~~52~~ 4
410

101 869

(1/2)

X26.12664

10-17

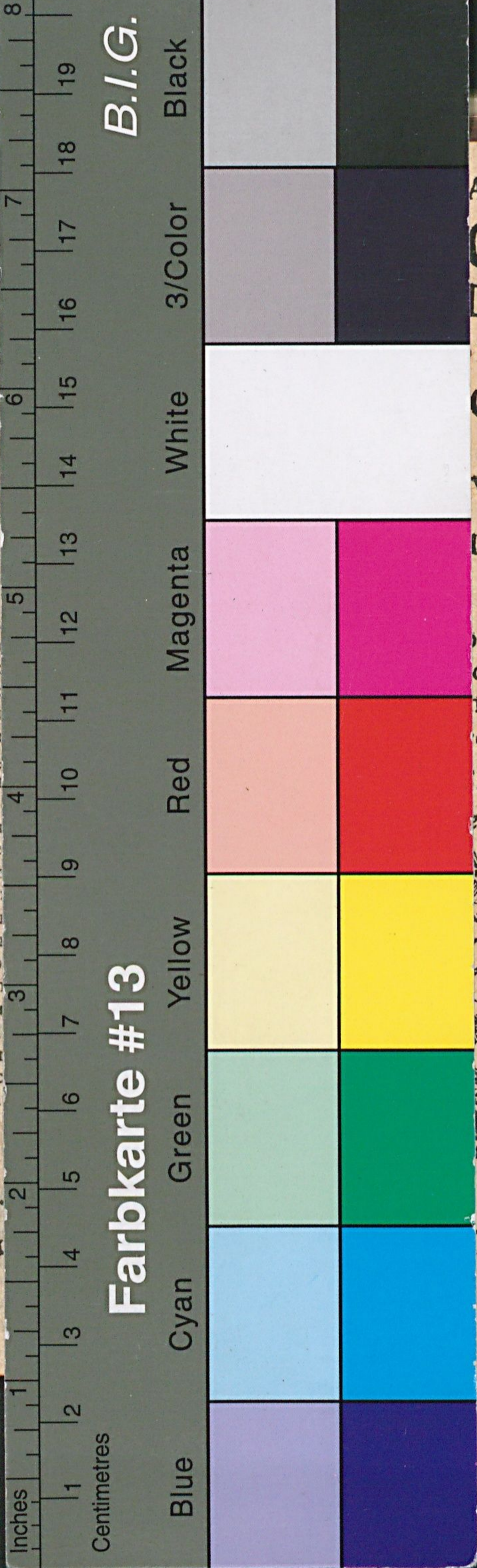
2109

71
Cm

11
M

ACTATUS
ORICO-
LITICI,
 UIBUS
CRI: ROMANI
 PRÆSENTIUM
VROPAM
 HISTORIARUM
 novissimorum
 gnitio, omnibus Arca-
 ocatia: Amatoribus
 nè necessaria
 ducitur.
rio Materialiarum
 enti pagina.

ONIAE,
 ANTONII KINCHII,
 1657.

2a